

Արդեն 13 տարի ազատ է իր ստեղծագործական և մտային արժեքները ներկայացնելու համար։ Այս օրը միջազգային համայնքում ընկալվում է այս փառաբանական փաստի նկատմամբ դրական ատումով զգալիորեն փոխվել է։ Ժողովրդավարական այն գործընթացները, որոնք տեղի են ունենում ԼՂՀ-ում, վկայում են Արցախի ժողովրդի հետևողականությունը՝ ինձն իր ձեռնով կերտելու իր աղաթան։ Եվ ժամանակն էլ հաստատել է այս իրողությունը։

ԼՂՀ-ում իսկական փառաբանական հասարակության կառուցման ճանապարհով։ Սրան են մեր անկախության գումարելիները եւ սրան են դառնալու ԼՂՀ միջազգային ճանաչման հիմնական քաղաքականությունը, որոնց հանդեպ միջազգային համայնքում տեղի է ուղիղապես անաչառ մոտեցումը։

Իսկ տնտեսական միջոցառումները, ինչպես ամեն տարի, սեպտեմբերի 2-ին սկսվեցին մայրաքաղաք Ասեփանակերտի փողոցներով զինվորական խմբերի փայտեղով։ Ժամը 10-ից ժողովրդի հոսան ուղղվեց

կան տարադասի աստիճաններ։

Թերեւս 1988 թ. համաժողովրդական ընդլայնման օրերից ի վեր Վերածննդի հրապարակն այս չափ ժողովուրդ չէր տեսել, այսինքն խանդավառություն չէր եղել։ Եվ դրա հիմքը կար՝ Ռուսաստանի Դաշնությունից ժամանակ տարադասի աստիճանի համարույլը արվեստի մեծ հրճված ու ժողովրդի ողջույնն էր բերել սեփականակերտներին։ Նաղեժդա Բարկինայի, Իրինա Օստայի, Սոսո Դավիթյանի, Կասյա Լեյլի, Դմիտրի Կասյանի, «Կաթ

ՍԵՓՈՒՆՆԿԵՐՏ

Տոն, որ իրոք դարձավ բոլորինը

ԼՂՀ անկախության օրվա առթիվ Երևանում կայացված ընդհանուր հանրահավաքում, կոնգրեսականներ Ֆրենկ Փալոնն ու Տո Նոլենբերգը, Ֆրանսիայի Ազգային ժողովի փոխնախագահ Ռուդի Սալլը, Ռուսաստանի Դաշնության մի մեծ խումբ փառաբանական, հասարակական եւ մշակութային գործիչներ, ուրիշներ, որոնց դիտարկմամբ Արցախի ժողովրդի ազատագրական պայքարը արդարացի է եւ օրինաչափ։ Գարկ է նեղ նաեւ դարաբարձյան կարգավորման գործընթացում ընդգրկված միջազգային միջնորդ կազմակերպությունների՝ արդեն իսկ հասկանալի ուղիղակիորդ դրական վերաբերմունքը ԼՂՀ անկախ գոյության փաստի նկատմամբ։

Լեռնային Դարաբարձի Գերատեսչության օրվա առթիվ ԼՂՀ նախագահ Արկադի Դուկասյանը ժողովրդին հղած ուղերձում իրավամբ նշում է. «Անցած տասներեք տարուց մեծ կարողացանք ստեղծել համադասարան օրենսդրական բազա, ինչը մեզ թույլ տվեց ընդհանուր առմամբ հաջողությամբ անցկացնել երկրի սննտական համայնքի, նաև փառաբանական, դաստիարակական եւ հարկային համակարգերի, ԼՂՀ կենսագործունեության այլ ոլորտների բարեփոխումը։ Տեղական ինքնակառավարման մարմինների՝ վերջերս տեղի ունեցած ընտրությունները հերթական անգամ ցույց տվեցին Լեռնային Դարաբարձի Գերատեսչության ժողովրդի եւ ղեկավարության վճռակալությունը՝ առաջիկայում եւ ընթացիկում երկրի հասարակական-փառաբանական կյանքի հետագա ժողովրդավարության,

դեմոկրատիայի, որսեղ ծաղիկներ դրվեցին ինչպես նախակերտի հիմնական կառուցված ղեկավարման, այնպես էլ արցախյան գոյամարտում զոհված ազատամարտիկների զոհիներին։ Ծաղիկներ դրեցին նաեւ ԼՂՀ կառավարական ղեկավարության անդամները՝ հանրատեսչության նախագահ Արկադի Դուկասյանի եւ Գ Գ Դաշնության նախարար Սերժ Սարգսյանի գլխավորությամբ։ Տոնական միջոցառման Երևանում մայրաքաղաքում տեղի ունեցած մարզամեկուսարար մի շարք միջոցառումներ։ Իսկ երկրորդ ժամը 8-ին Վերածննդի հրապարակում տեղի ունեցավ Արցախում թերեւս նախադեպը չունեցած մեծ համերգ, որին մասնակցեցին ռուսական եւ հայկա-

ՅԵՏԵՄ համույթի բարձր կատարումները նաեւ հարգանքի տուրք էին արցախահայությանը իրենց մշակութային համայնքում, որի մասին հենց իրենք աստիճան էին ասում թմայից։ Նրանց հետ երգում ու դառնում էր ամբողջ հրապարակը, եւ «Կաթ ԵՏԵՄ» խմբի ղեկավարի խոստովանությամբ, իրենք այսօրվա ճանաչումն ու զգայուն հանրության չեն հանդիմարել։ Եվ սա լուրջ քննադատական գնահատական էր։

Սույա դարաբարձյան երկինքը բուրավառվեց տոնական հրավառություններից։ Արցախը ցնծում էր, եւ դա նաև հաղթանակի իրավունքն է, որը ձեռք է բերվել մահաբերական իր աղաթային հավասով։

ԿԻՄ ՎԱՐԻՆԵՆԿՆԵՐՍ, Սեփախակերտ

Իրանի նախագահ Խաթամիի այցն առանձնակի նշանակություն ունի Հայաստանի համար

1-ին էջից

Այս հանգամանքը առանձնակի նշանակություն է ընդգծում է ԻԻԳ նախագահի այցի կարևորությունը Հայաստանի համար։ Այցը կարելի է նաեւ այն բանով, որ Երևանում նախատեսվում է գումարել «Երկու երկրների կապերը համակարգող միջկառավարական համաձայնագրերի» համաձայնագրի ստեղծումը, որտեղ հայկական ղեկավարությունը գլխավորելու է Գ Գ նախագահի աշխատակազմի ղեկավար Արսաես Թումանյանը, իսկ իրանականը՝ ԻԻԳ ֆինանսների եւ էկոնոմիկայի նախարար Սաֆար Գոսեյնին։ Նախագահ Խաթամիի այցի ընթացքում ամենայն հավանականությամբ ի մի կերպով Ռոբերտ Զոչարյանի Իրան այցելությունից հետո ձեռք է բերված ղեկավարությունների միջև ծագող կապերի կասարման աշխատանքները։

Ինչ վերաբերում է այցի ծրագրին,

աղա դրա Երևանում Մոհամադ Խաթամին, բացի Ռոբերտ Զոչարյանի հետ առանձնազրույցից եւ բանակցություններում իրանական ղեկավարությանը գլխավորելուց, ելույթ կունենա Հայաստանի խորհրդարանում, կայցելի Երևանի մշակական համալսարան եւ կմասնակցի բարձրաստիճան ղեկավարների համար Գ Գ արտոգրավարող նախատեսվող միջոցառումներին։

Նկատի ունենալով սարածաբանական Իրանի Իսլամական Գերատեսչության լուրջ ազդեցությունն ու փառաբանական կոչումը, նախագահ Մոհամադ Խաթամիի այցի կարևորությունն ու նշանակությունը չդիտարկելով միայն։ Նրա Հայաստան այցը կարելի է նշանակել որպես կարևոր նշանակություն կունենա ինչպես անդրկովկասյան հանրադասություններից Արցախի ու Վրաստանի, այնպես էլ Անդրկովկասում ազդեցական ներկայություն

ունեցող Ռուսաստանի եւ ռազմավարական Երևանի հետադարձ թերթիայի համար։ Զանգի որ ԱՄՆ-ը հանուն ազդեցության գոտիների Անդրկովկասում մրցադաշնակի մեջ է մտել Ռուսաստանի հետ, ուստի ԻԻԳ նախագահ Խաթամիի Հայաստան այցը չի կարող չհետադարձվել ամերիկացիներին։

Կասկածից վեր է, որ վերհիշելով երկրի հետ հարաբերություններն անխուսափելիորեն անդադարում են սարածաբանական Հայաստանի միջազգային դրության վրա։ Սա հիմն էր շախտ ենթադրելու, որ այցի նկատմամբ վերջիններիս հետադարձության ղեկավարումը Հայաստանը, հյուրընկալելով ԻԻԳ նախագահ Մոհամադ Խաթամիին, Իրանի հետ հարաբերությունների զարգացման հնարավորությունների հետ միաժամանակ ստանում է իր միջազգային դրությունը բարելավելու լայն հնարավորություն։

«Նյու Յորք լայֆի» աղաթակագրածների գանկերը հասանելի կլինեն բոլորին

Արդարադասության նախարարությունը կնդաստի, որպեսզի տեղեկատվությունը «Նյու Յորք լայֆի» աղաթակագրական ընկերության կողմից աղաթակագրված եւ ցեղատարածության հետեւանումով զոհված հարազատների ժողովուրդները կարողանան ստանալ ամերիկյան դասարանի որոշման համաձայն իրենց ստանալի գումարները։ Այս մասին երկը հրավիրված մամուլի ատուլիսի ժամանակ հայտարարեց արդարադասության նախարար Դավիթ Գերտությունյանը։ Նախարարի հավաստմամբ, իրենց մտահոգությունն այն է, որ աղաթակագրվածների (թվով 2300 հոգի) ցուցակները հասանելի լինեն բոլորին՝ Հայաստանի Հանրադասությունում, Լեռնային Դարաբարձում, ԱՄՆ-ում, Ռուսաստանում եւ այլուր։ Բացի այդ, Դավիթ Գերտությունյանը լրատվամիջոցներին խնդրեց ձեռնարկեւ հրապարակել վեր սայթի հասցեն՝ www.armenianinsurancesettlement.com/PolicyList.pdf։ Այստեղ աղաթակագրվածների անունները լինելու են անգլերենով։ Դրանք հայերեն թարգմանելու ուղղադրական հարցերը ձեռնարկելու նպատակով հրավիրվել են հայկական ազգանունների, ինչպես նաեւ աշխարհագրական տեղանունների մասնագետներ։

«Ազգի» հարցին, թե ի՞նչ առնչություն ունի արդարադասության նախարարությունը «Նյու Յորք լայֆի» դասը Երևանի Կարգաւ Երկայանի գրասենյակի հետ, Դավիթ Գերտությունյանը ղեկավարեց, որ Կարգաւ Երկայանի գրասենյակը լուրջ աշխատանք է տարել եւ նախանձախնդիր ձեռնակարծիք հասցրել այս դասը։ «Մեք չենք հավանում հաղթանակի դափնիներին։ Ինձ միայն մտածում է տեղեկատվության ձեռնարկում հարցը», նեց նախարարը։

«Արմենսելի» հետ բանակցությունները հաջողությամբ են ընթանում

«Արմենսելի» շուրջ ընթացող բանակցությունների բովանդակության մասին երկը արդարադասության նախարարը հրաժարվեց որեւէ լուր հաղորդել։ Ի տարածքում մեր հարցի, թե կարելի է ասել, որ դրանք ավարտական փուլում են, նա ղեկավարեց, որ բանակցություններն ընթանում են հաջողությամբ, բայց վերջնական հաջողության մասին կարելի է խոսել, երբ կստորագրվի համադասարանական համաձայնագիրը։ Իսկ եթե դրանք հաջողությամբ չավարտվեն, աղա կառավարությունը կառաջնորդվի իր վաղորդ ընդունած որոշմամբ։ Դավիթ Գերտությունյանը վերստին հաստատեց հայկական կողմի այն դիրքումը, որ բջջային կառի ոլորում «լինելու է երկրորդ օղեւան»։

Ա. Մ.

«Փոխհասուցեւ մեր աշխարհագրական դիրքը նդասավոր ներդրումային մթնոլորտով»

Ասաց առեւտրի եւ Տնտեսական զարգացման փոխնախարարը

2004 թ.-ի առաջին կիսամյակում Հայաստանում օտարերկրյա ներդրումները կազմել են 106 մլն դոլար, որից 64,7 մլն դոլարն ուղղակի (կատարյալ) ներդրումներ են։ Այս մասին երկը հայտնեց առեւտրի եւ տնտեսական զարգացման փոխնախարար Տիգրան Դավթյանը։ Նա նեց, որ սա նախորդ տարվա նույն ժամանակահատվածի ցուցանիշը գերազանցում է 41 տոկոսով, ինչը փոխնախարարը տղալորիչ համարեց։ Միայն ուղղակի ներդրումներն ավելացել են 79 տոկոսով։ Հայաստանում առավել մեծ ներդրումներ կատարեց երկրներն են Ռուսաստանը, ԱՄՆ-ը, Եվրոմիությունը։ Ըստ ոլորտների, սննդարդյունաբերությունում ներդրվել է 17 մլն դոլար, օդանավակայանում՝ 16 մլն դոլար, կառի ոլորտում «Արմենսելի» ընդհանուր ներդրումները կազմել են շուրջ 41 մլն դոլար։ «Արմենսելի» նման մոտեցումը Տիգրան Դավթյանը բացատրեց մրցակցային դասում ընկերության աշխատելու հեռանկարով։ Առանձնահատուկ նեց նաեւ, որ լուրջ գումար է (2-3 մլն դոլար) մուտք գործել տեղեկատվական տեխնոլոգիաների ոլորտ։ Եթե նախկինում այս ոլորտում հիմնականում գումարներ էին ներդրում ծագրավորման համար, աղա ներկայումս՝ համակարգիչների հավաքման նպատակով։ Սղապում է «Ինսել» ընկերության ներկայացուցիչների այցը, որի ժամանակ բանակցություններ կսկսվեն Հայաստանում կառի-թոփերի արտադրության համար։

Սակայն ներդրումների ներհոսն ավելացնելու նպատակով հարկ է բարելավել գործարար եւ ներդրումային մթնոլորտը։ Այստեղ եվրոպական չափանիշներին հասնելու համար դեռեւս ծանադարի ունենն անցնելու։ Տիգրան Դավթյանի համոզմամբ, մի շարք ցուցանիշների առումով էլ Հայաստանը միջին դիրք է զբաղեցնում ԱՊՀ եւ Արեւելյան Եվրոպայի երկրների միջեւ։ Ներկայումս հիմնական խնդիրն այն է, որ փոխհասուցեւ մեր աշխարհագրական դիրքը նդասավոր ներդրումային մթնոլորտով եւ մրցակցային դասով։

Առեւտրի եւ տնտեսական զարգացման փոխնախարարն, անդարդանալով այս տարվա հեռանկարներին, նեց, որ ավելակվում է ներդրումների զգալի աճ, ինչ տեղի կունենա «Արմենայի», «Չանգեզուրի» ոլորտային ղեկավարների կողմից «Արմենսելի», «Չվարթնոց» օդանավակայանի ներդրումային ծրագրի իրականացման Երևանում։ Տիգրան Դավթյանը նաեւ հավաստեց, որ գրեթե նույն ծավալի (մոտ 100 մլն դոլար) ներդրումներ էլ մեր տնտեսության մեջ արել են Հայաստանի գործարարները։

Համեմատելով Հայաստանում կատարված ներդրումների ծավալը Արցախի եւ Վրաստանի համադասարան ցուցանիշների հետ, փոխնախարարը նեց, որ այս տարվա առաջին կիսամյակի սղալներով Հայաստանը գերազանցում է Վրաստանին եւ փոքր-ինչ զիջում Արցախին։ Սակայն Արցախում ներդրումների հիմնական մասը կատարված է նավթագազային ոլորտում, որը եթե բացառելու լինենք, աղա Հայաստանն անհամեմատ առջեւում կհայտնվի։

ԱՐԱ ԱՐԵՎԵՐԵՆԿՆԵՐՍ, Երևան

«Մա ցեղասպանության դասճառում մեր բազում կորուստների մի փոքր մասի փոխհատուցումն է»

«Նյու Յորկ լայֆի» 20 մլն դոլարի մասին ստում է

Վարդգես Եղիսյանի փաստաբանական գրասենյակի ներկայացուցիչը

Ավելի քան 4 տարի շարունակվեց Վարդգես Եղիսյանի փաստաբանական գրասենյակի նախաձեռնած դատական գործընթացն ընդդեմ ամերիկյան «Նյու Յորկ լայֆ» առևտրական ընկերության: Ընկերությունը դատապարտվեց 20 մլն դոլար փոխհատուցել այն անձանց, որոնք առաջին հերթին էին իրենց կյանքն Օսմանյան թուրքիայում, բայց զոհ զնացին ցեղասպանությանը, իսկ նրանց ժառանգները առաջին հերթին ընկերությունից չստացան այդ գումարները: Փաստորեն, ցեղասպանությանը հաջորդած զրեթե 90 տարիների ընթացքում սա առաջին դեպքն է, երբ մեր ժողովրդի կրած մեծագույն մարդկային և այլ կորուստները քննարկող որոշ չափով փոխհատուցվեց: Դատական գործընթացի մանրամասների, գումարի բաշխման ուղղությունների և սահմանափակ համար անհրաժեշտ փաստաթղթերի ներկայացման կարգի մասին է մեր գրույցը Վարդգես Եղիսյանի գրասենյակի ներկայացուցիչ Արման Բաղդոյանի հետ:

Դատական գործընթացը Լոս Անջելեսի դատարանի դատարանում սկսվեց 1999 թ.-ին: Երբ փաստաբան Վարդգես Եղիսյանի գրասենյակը սկսեց դատել, հիմնական հայցվորը Մարտին Մարտիանն էր: 1999 թ.-ից մինչև 2004 թ.-ի փետրվար զուգահեռաբար ընթանում էին դատական գործընթացը և բանակցությունները «Նյու Յորկ լայֆի» փաստա-

բանների հետ: Ի վերջո ձեռք բերվեց համաձայնություն, որը ներկայացվեց դատարանին: Դատարանը իր նախնական հավանությունը սվեց համաձայնագրին: Խմբային դատավարության ժամանակ որոշակի ժամանակահատված էր լինում անդամներին տեղեկացնելու համար: Դատարանը այդ գործընթացն ավարտեց հասցնելու համար նաև որոշակի ժամանակ սրամարտի: Խմբային այն է, որ եթե խմբից որևէ մեկը ցանկանա դուրս գալ այդ համաձայնագրից, հիշելով ժամանակահատվածում դա լինում է կատարել: Ժամկետը մինչև հունիսի 15-ն էր: Այդ ընթացքում ստեղծվեց վեք սայթը, «Նյու Յորկ լայֆ» 2 մլն դոլար փոխհատուցեց հայցվորների փաստաբաններին, հայտարարություններ սրվեցին (այդ թվում «Ազգ» օրաթերթում), որոշեցին խմբի անդամները տեղեկանալու և իրենց դիրքորոշումն արտահայտելու հիշելով համաձայնության վերաբերյալ: Երբ է, որոշ առարկողներ եղան, բայց այդ առարկությունները կարողացան բավարարել: Գուլիսի 30-ին տեղի ունեցավ վերջնական դատական նիստը, որը կոչվում է արդարացիության դատարան և որտեղ վերջնականապես որոշվում է համաձայնագիր արդար է, թե ոչ: Այդ նիստում դատարանը վերջնականապես համաձայնագիրը վավերացրեց և կրկին նոր՝ 30-օրյա ժամկետ սվեց վերադառալու մասին իր որոշումը բողոքարկելու համար: Դիմողներ չեղան և և համաձայնագիր սեղանների 1-

ից ուժի մեջ մտավ: Դա նշանակում է, որ նախ՝ հայցվորների ներկայացուցիչները կստանան իրենց գումարները, ապա բարեգործական կազմակերպությունները: Իսկ հայցվորների խումբը, սկսած սեղանների մեկից, վեք ամսվա ընթացքում կարող է դիմումներ ներկայացնել վարչական խնդիրներով զբաղվող կազմակերպությանը, որոնց միջոցով դատարան է փոխանցվում Կալիֆոռնիայի նահանգի առաջին փոխհատուցման գումարները կազմակերպությանը: Գրանցված են հիմնավորված դիմողի դիմումները: Այդ ժամկետի ավարտից հետո փոխհատուցման գումարները կսկսեն սալ: Կցանկանալի ընդգծել, որ դիմումներն այլևս չլինում են ուղարկվում փաստաբանների գրասենյակ, այլ միայն վերոնշյալ հանձնաժողովին: Այդ նպատակով ստեղծված է վեք սայթ՝ www.armenianinsurancesettlement.com հասցեով: Այդ սայթ այցելողները կստանան առաջին կարգի անվճար անունները և կարգեր, թե նրանցից որևէ մեկի ժառանգորդն են, թե ոչ: Այստեղ անվճարում է հայերենով (արևմտահայերեն և արևելահայերեն) սրված են նաև դիմելու ձևերը և այլ տեղեկություններ: Այս մի փանի օրվա ընթացքում առաջին փոխհատուցման մեջ փաստաբանական գրասենյակը կլինեն սայթում:

Պրն Բաղդոյան, ինչպես է ինչ ուղղություններով լինում է բաժանվեց այդ գումարները: 20 մլն դոլարից 4 մլն դոլար փաստաբանները կստանան որոշակի աշխատանքի իրենց կատարած ծախսերի դիմաց: 2 մլն դոլարը հատկացված է վարչական գործերի համար: Եթե այդ գումարն ամբողջությամբ չծախսվի, ապա նույնպես կգումարվի հայցվորների հիմնական գումարին: 3 մլն դոլարը լինում է սրվի բարեգործական կազմակերպություններին: 333 հազարական դոլար կստանան Հայաստանյայց առաջնական եկեղեցու ԱՄՆ արևելյան և արևմտյան թեմերը, Կիլիկիո կաթողիկոսության ԱՄՆ արևելյան և արևմտյան թեմերը, Կաթողիկե և Ավեսարանյան եկեղեցիները, Հայկական բարեգործական ընդհանուր միությունը, Հայ օգնության միությունը, Հայ կրթական հիմնադրությունը: Հետագայում, եթե գումարներն ավելանան, հնարավոր է, որ հայցվորների ներկայացուցիչներն իրենք առաջարկեն այն կազմակերպություններին, որոնց հնարավոր է, որ սրամարտի այդ գումարը: Դրան գուցե լինեն նույն կազմակերպությունները կամ նաև ուրիշներ:

Վարդգես Եղիսյանը, որ փաստաբանական գրասենյակը վերջնականապես ավարտել է իր աշխատանքը: Այդ: Դրանական փոխհատուցումների բաշխման մեջ փաստաբանական գրասենյակը կլինեն սայթում:

ԱՐՄ ՄԱՏԵՐՈՍՅԱՆ

«Տարուս Ամերիկայի մեջ ունենալ աղքատ հայկական վարժարաններ»

Սփյուռահայ մանկավարժ Զարմինե Պողոսյանը 1978 թվականին ամուսնու և երկու զավակների հետ Հալեթից տեղափոխվել է Նյու Յորկ և այդ ժամանակվանից ի վեր գործում մասնակցություն է ունենում հայ համայնքի ազգային ու մշակութային կյանքում: Նա մվիրվել է կրթության գործին, դաստիարակելով Սր. Վարդան եկեղեցու Ս. Լուսավորիչ շարքային վարժարանում, դրա հետ մեկտեղ առաջնորդարանի ուսումնական խորհրդի հովանավորությամբ հայերենի երեկոյան դասընթացներ անցկացրել չափափակների համար: Ավելի քան 4 տարի աշխատել է Հայկական բարեգործական միության ամառային ձմեռային, դրանից հետո, 1987-2001 թթ. եղել է Նյու Յորկի Բեյսայթ Երջանի հայկական «Մրցող նահապետական ամենօրյա» վարժարանի տնօրենը: Թեմից արդեն 2 տարի հրաժարվել է այդ դասընթացից, սակայն մանուկների դաստիարակությունը շարունակում է մնալ նրա սիրելի գործը, որը զուգակցում է ստեղծագործական աշխատանքի հետ՝ գրում է դասավանդման, ակնարկներ, գրախոսություններ, հրատարակչական մյուսքեր: Դրանք տպագրվել են սփյուռում լույս տեսնող «Նոր օր», «Մարտար», «Նոր կյանք», «Հարթոն» հայկական թերթերում: Զբաղվում է նաև քաղաքական աշխատանքով: Նա Հայաստան էր եկել մասնակցելու Ժողովուրդ կայացած համահայկական կրթական առաջին համաժողովին: Տիկին

Պողոսյանը այցելեց «Ազգ» օրաթերթի խմբագրություն: Նրա հետ զրուցեցին համաժողովի աշխատանքների, ամերիկահայ համայնքում հայերի դաստիարակության, ինչպես նաև ամերիկյան կրթական համակարգի լավ ու վատ կողմերի մասին:

Ինչ սվեց համաժողովը, ստացա՞մ Ձեզ հուզող կրթական հարցերի դասախոսները:

Ամենից առաջ առիթ սվեց վերստին ամփոփելու տարիների փորձառությունս, հստակեցնելու կրթական հարցերի վերաբերյալ տեսակետներս: Երբ է, բոլորիս մտածողությունը հայերի դաստիարակությունն ու հայերենի դաստիարակումն են, բայց բազում դժվարություններ կան սփյուռի գրեթե բոլոր համայնքներում: Մեզանից ամեն մեկը կարծում էր, թե ամենաուժգինն իր համայնքի ցավն է, բայց ամենացավոտ խնդիրներն ակներև դարձան համաժողովի ընթացքում:

Կազմակերպչական տեսակետից համագումարն ուներ շատ թույլ կողմեր, բայց 12 ուսուցիչներով որոշեցին հանդես գալ ոչ թե մտածողությամբ, այլ կառուցողական մտեցմամբ, որոշեցին երկու տարի անց կայանալի երկրորդ համաժողովն անցնել ավելի կազմակերպչական: Միայն կուզենայի սալել, որ համաժողովի դասախոսականությունը նկատելի անհանդուրժողականություն էին ցուցաբերում հակադիր տեսակետներ արտահայտողների նկատմամբ: Ստիպված եղավ միջամտել մանկավարժները սովորեցնում են համբերություն, հարգանք և հանդուրժողականություն, եթե մեզ միմյանց չենք հան-

դուրում, ինչպես կարող են նույնը դաստիարակել աշակերտներին: Կարծում են, որ կրթության նախարարությունը լինում է նախադեպ տեղեկանք սփյուռի դրոշմների ամենատուր ու հրատարակողների մասին, այդպես ընդհանուր դասերն այժի առջև կունենան և աշխատանքն ավելի կազմակերպված ու բովանդակային կլինեն: Անուշ, բոլոր հարցերին հնարավոր չէ անդրադառնալ մեկ համաժողովի ընթացքում, բայց կարելի է ամփոփել ու դրանց միջոց ընտել գլխավորները, որոնք կհամարվեն կրթական տարբեր համակարգերի կազմակերպչական փորձի տեղակ մասնակիցները:

Ընդհանուր առմամբ համաժողովը գովելի է, որովհետև հնարավորություն սվեց կողմ-կողմի աշխատելու և որոշակի արդյունքի հասնելու:

Ինչ դժվարություններ ունի

այսօր ամերիկահայ դպրոցը: Նոր սերնդի մեջ հետաքրքրություն կա՞ հայերենի նկատմամբ:

Դժբախտաբար, հարուս Ամերիկայի մեջ ունենալ աղքատ հայ վարժարաններ թե՛ ֆինանսական միջոցների, թե՛ հեղինակության հիմաստով: Իմ հետաքրքրությունը գլխավորապես կենտրոնանում է դաստիարակչական աշխատանքի մեջ: Վարժարան համախում են փչ թվով աշակերտներ, որովհետև ծնողները կամ վճարում են, կամ դարձապես չեն կամենում իրենց զավակներին հայկական դպրոց բերել:

Պարզելու համար, թե 12 տարեկանում մեր դպրոցը թողած աշակերտները, որ հետո համալսարանական կրթություն են ստացել, հետագայում հայացք են տեսնում իրենց հայկական դաստիարակություն ստանալու տարիների վրա, կցանկանալի իրենց զավակներին հայկական դպրոց ուղարկել, հարցում անցկացրեցի: Մոտ 12 հարցից բաղկացած հարցաթերթով գլխավոր միտք այն էր, թե որչափ է հայերենը գործածական նրանց առօրյայում, ընթերցանության մեջ, ինքնենում:

25 հոգուց միայն երեքի համարակարգներում կային հայերեն տարբեր, ինչը հուշում է, որ ահազին աշխատանքն ունենալ անելու հայերենը նրանց կյանքում գործածական դարձնելու համար: Եթե խոսում ենք դպրոցներում տեղեկատվական տեխնոլոգիաների կիրառման մասին, ուրեմն այսպիսի հարցերը միայն այժի առաջ ունենան:

Ցավով լինում է, որ նյութաբան առաջին ամերիկահայերը հետևում են այստեղ խիստ տարած-

ված այն մտայնությամբ, որ մեծահարուստների զավակները լինում են համախում միմիայն հեղինակավոր դպրոցներ, իսկ Հայաստանից եկած ընտանիքների զավակները հայկական դպրոց չեն գալիս, ավելի շատ տարված են ամերիկյան մշակույթով, կյանքով:

Հրատարակի իմանալով ամերիկյան կրթական համակարգը, դաստիարակչական ո՞ր մեթոդներն են օրինակելի համարում հայկական դպրոցի համար:

Դրանցից մեկն այն է, որ ամերիկացի ուսուցիչ դաստիարակությունը աշակերտի կարողությունները ծանաչել է: Աշակերտների բաշխումը կատարվում է այնպես, որ թույլ երեխան ուժեղի մոտ իրեն խեղճացած չգա: Նրա վրա ուսուցիչն ունի ճշմունք, դաստիարակում է իր ընդուն, եթե անգամ աշակերտը սխալ է թույլ սվել, նրան երբեք չի ասում՝ «այդպես է, խեղճ է», այլ՝ «ինչ հրատարակ է, եթե մի փչ շատ աշխատես, ավելի լավ լինի ստացվի: Նորից փորձիր, եթե չստացվի, կօգնեմ քեզ»: Աշակերտությունից փոխադաստիարակությունները շատ մեղմ են, իհարկե, կան բացառություններ, բայց աշակերտին երբեք չի ասվում՝ «դու չգիտես», այլ՝ «եկ միտարի փոքրից, ես էլ լավ չեմ հիշում», ձեռնարկելով, թե ինչ էլ չգիտի: Այդպես ուսուցիչը սիրաշունչ է աշակերտին, վստահություն ձեռք բերում:

Ամերիկյան համակարգում այլ խնդիրներ կան, այնտեղ ծնողին հուզում է աշակերտի կյանքի առաջնությունը: Ամերիկյան դպրոցի ամենամեծ խնդիրը թերևս առաջինությունը լինում է:

Տարգմադրողը վարդգես Եղիսյան

Արշակունյթ

Եթե վիճակս մեկ քառուկ նկարագրեմ՝ Եփրատի, անորոշության մեջ խառնափող, կորած մոլորած մի երիտասարդ էի, երբ Յոնանում համոզվեցի եւ մի ֆանի օր միասին անցուցիմ ժիրայր Օրազյանի հետ: Որեւէ արտակարգ բան չեմ տեսնելու, եթե արդեն իսկ արտակարգ չէ երիտասարդի մը համար հազարավոր կիլոմետրեր հեռու արողոկ իրենցից տարեց նստակալոր նկարչի հետ հանդիպումը:

Երբեմն, խոսակցությունների ժամանակ, հիշողություններ տասնել եմ Իսայիայի մասին. հետո որոշեցի հուշեր գրի առնել: Բայց ֆանի որ գրող չեմ, չի ստացվում, որ սկսեմ գրել եւ գիրս սկզբից մինչեւ վերջ առանց շեղումների գնա: Անտոյապետի միտքեր, բաներ գալիս են եւ խառնվում ու խցկվում գրությանս մեջ: Համարյա գրել վերջացրել էի, երբ հիշեցի Փիթր Բալախյանի հոդվածը, որը մեզս մի միտք որոշակիացրեց եւ ձեռակերտեց. որ 20-րդ դարու

Ինձ հարցնում ես, որ ինչո՞ք եմ արողոկ: Ահավասիկ այն է, որ ես վարժվել եմ չուսել, գիտես, ինչո՞ք ես արողոկ, երկար ժամանակ է ի վեր, դաստիարակ եմ երկար Եփրատի արողոկ եմ հացով եւ թեյով, միայն այնքան, որ չստեղծվի:

Օրազյանը այս բաները ասում էր զվարթ ծիծաղով: Իրականում մեջ ինձ իրեն դժբախտ չէր զգում: Այնքան ասեմ, որ կարող էր աշխատել, նկարել եւ կհավանվեր վրա դրածու էլ այն, ինչ որ զգում եւ մտածում էր կյանքի, մանավանդ, մարդկանց մասին, գոհունակ, որ այդքան գործեր էր ստեղծել, որոնք հիմա իմ առաջն էին՝ ծրարներու մեջ, կողոված ճամփուկներու մեջ: Ահավասիկ, վերջապես, եկել էր դա՛հ, որ Օրազյանը որոշել էր ինձ ցույց տալ իր ստեղծագործությունները, որոնք, բացի մի ֆանի գծագրություններից եւ յուրաներկերից, ջրանկարներ էին՝ Նախապես մանրամասն նկարված գրչով կամ ջրով բացված չիտական մեղանով: Գրեթե բոլորը նույն չափի՝ 38x50 սան-

խանդաղասանով լցված: Ձեռներն շոտիա-վորեցի զինքը եւ ձուլված զգեստներով՝ 16-րդ դարից զինք համբուրեցի: Հուզված եւ երջանիկ՝ Օրազյանը ուրախությունից ժղթում էր իմ անկեղծ գնահատականիս համար: Այսպես էի սակայն ճնշվել այդ մութ, խոնավ, նեղ սարածության մեջ՝ ուժաստատ հոգևորներն եւ զգվելի իրականության ճղակորույթան ճակ:

- Հիմա դուրս գա՛մք մաքուր օդին,- ասացի մեղմորեն եւ ինձ հետ դուրս էի բերում օդին եւ արեւին այս իսկական արվեստագետը, այս ամաչկոտ եւ մեծ երեխան:

Հիմա արդեն ես կսկսեմ տասնել Օրազյանի հետ հանդիպումս: Ասիական եմ մի ֆանի բաներ ըսել իմ մասին: 1952-54 թվականներում արդեն եմ Փարիզում, ուր գնացել էի եզրափակաբար գաղութի ինձ հասկացված կրթաբուժարկով, որը մեծ գումար մը չէր, բայց կարողանում էի գոյությունս տալ: Հակառակ այն

յում արողոկ մեծահարուստ բարերար ոյրն. երկար շրջապանին: Զի՛ն գիտե՛ր ինչ անել, բավական չէր մտալկուններս, իմ ստորագած մարդու անոթս, բայց ինձ սիրողները, կարծես, ուզում էին ինձ վարձատրել իմ ծախսերդ: Երբ կարողանայի մի տեղ գնալ տաճարի, բայց ու՛ր գնալ: Դասադասված էի վերադառնալ եւ հաշիվ տալ:

Ուզում եմ հակիրճ գրել, բայց չի ստացվում: Պիտի փորձեմ:

Փարիզը թողնելու վերջ Միլանն էր առաջին ֆաղաթը, ու հաջորդ օրը ներկայացա յուր. Հյուսիսայանին եւ հանձնեցի Սրբազանին նամակը: Կարգաց եւ ինձ հարցուց, թե ինչ եմ ուզում: Ես չէի իմանում ինչ ասել: Կերթ կանչեց իր իրավաբանին եւ կարգադրեց, որ Յոնանում փաստաբանը ինձանով զբաղվի: Ընդհակառակը հայտնեցի եւ դուրս եկա: Մինչեւ Յոնան հասնելը եղա նաեւ Կենտրոնում եւ

PEINTRE MAUDIT - «Անիծյալ նկարիչը»

Ճիրայր Օրազյանի (Ճիրարդո) դիմանկարը

ՆԱԿՈՐ ՆԱԿՈՐՅԱՆ

հայ մարդու դասնությունը սկսում է 1915 թվի ցեղասպանությունից, ինչո՞ք 4-րդ դարու հայ մարդու դասնությունը սկսում է իրենց ներքինից եւ հայոց եկեղեցու հիմնումից: Երեւի ավելի վաղ հայ ժողովրդի դասնությունը սկսում է Կահակի ծնունդից:

Օրազյանի մասին առաջին անգամ լսել եմ դասերի ուսուցիչիցս՝ Օնիկ Ավետիսյանի դասնաներից: Օրազյանից որեւէ ստեղծագործություն չէի տեսել:

Ահավասիկ, ինչ էր դասնում ուսուցիչս. «1921-ին կարճ ժամանակով Յոնանում էիմ Արա Սարգսյանի (ավելի վերջ՝ անվանի ֆանդակագործ եւ հասարակական գործիչ) հետ եւ ինձ առաջին անգամ հանդիպեցիմ Օրազյանին, որ իր ծննդավայրից՝ Կոստանդնուպոլիսից, ճողորմելով ֆեմալական դահիճներից ժամանել էր Յոնան: Գործազուրկ բանվոր էր եւ գոյությունը տալիս էր բարեկամներից ստացած ձողիմ եկամուտով: Ոգետրված մեր ներկայությունն եւ տեսնելով մեր կատարած «էսթյուններ», գեղեցիկ մի օր ինձ ալ սկսավ զննարել Pircio ալգիի մարմարե կիսանդրիները: Եղածը դարձավ վախճանի խաղալիք էր: Երբ 1925-ին վերադարձա Յոնան, զարմանով իմացա, որ Օրազյանը լքորեն զբաղվում է նկարչությամբ եւ ցավով նկատեցի, որ սխալ ուղղության վրա էր: Բայց ֆանի որ ինձ ամեն զնով որոշեմ էր մնալ աստիքաբան, իրեն խորհուրդ տվի, որ միանա ինձի եւ Ա. Չոբյանին (հետագային անվանի նկարիչ եզրափակում եւ ինձ ալ եղեռնի որբերից) եւ արձանագրվի Գեղարվեստից ակադեմիայում, ուր մեմ գիմել էիմ իբրեւ ուսանող: Բարեբախտաբար, մեզ լսեց: Այդ երկու սարիները, որ մեմ սովորում էիմ միասին, իր հառաջդիմությունը անմեծան էր. մեր ընկերները նրան նայում էին որդես սարանդագուրս «բոհեմի» մը: Իրենց բաժանվեցի 1927-ին: Մեկ-մեկ, երբ լուրեր էին հասնում իրենցից, իմանում էի, որ զբաղվում է նկարչությամբ եւ արողոկ է կարիքի մեջ՝ ինչո՞ք միտք: Երբեմն խղճի խայթ էի ունենում, որ մեր առաջին հանդիպումը դասնառ հանդիսացավ իր ծախսերով կյանքի:

ձիմեր կատարված՝ փաթեթավորման հաստատության վրա եւ վերջում ծածկված սովորական լափով՝ բանձր եւ շատ իպլում: Այստես էին նկարում, ասում էր Օրազյանը, հին վարդապետները: Գույնը կցնդի, զնազուրկունը կմնա, այստես թիմու է եւ դիմացվում: Եվ այստես դիտեցի այնքան առջեւ դանդաղորեն ռոզմանցող ավելի քան 100 կոմպոզիցիաները. ամբողջական զգայուն հոգի մը կը հայտնվեր այս գործերում ընդմեջ: Իր կյանքը, իր քանգամները, իր սերերը, իր հիասթափությունները եւ մանավանդ, անհաս ծաղր արդարանված հասարակության հանդեմ՝ բաղկացած չարերից, Նախանձներից, «ստիպսեներից», ստանդոններից, իրական զգված մը՝ հանդեմ իրենց նաստիությունը իղարկողներում եւ ընչախաղցներում:

- Ահավասիկ, սիրելի բարեկամ, ո՞նց ուզում ես որ իմ նկարները գնեն, երբ իմ ստեղծագործությունները անեմի, վիրավորակի, արհամարհանի շարք են իրենց թվառական ռոքսյան հանդեմ, երբ իրենց զգում են դիմազերծված, ամբաստանված: Երբ ըսելով դա գիտես չի զարմացնում, համենայն դեպս, հոգս չէ, մանավանդ, իրենց չեմ նախանձում:

- Օրազյանը ինձիցին գնահատում է այդ մարդկանցից բարձր, երջանիկ, որ մաս չի կազմում մարդկային այդ դասի՝ նախընտրելով արդեն չհավորության մեջ, ինչո՞ք միայնակ արջ, ֆան թե մարդ՝ այդ մարդկանց նման: Զի հավատում նաեւ կոնց կեղծավոր սիրում, որ արհամարհում է. ղոնմիկի ավան մարմնավաճառությունը իրեն թվում է ավելի անկեղծ: Եվ այստես, մարդկային իրականության վանողական երեսներն մեկն էր, որ Օրազյանը կարողացել էր արհաստեղ զորությունը, վարդապետի ձեռնով՝ իր ստեղծած անհասական եւ յուրահասակ «սեխնիկայով»:

Հուզված էի եւ հիացմունքով, զարմանքով եւ

բախտավորության, որ ես բնակվում էի, կարծես, բոլոր նկարիչներու երազած ֆաղաթի մեջ, արողոկ էի հոգեկան մեծ ճնշվածությամբ, որովհետեւ տեսնելով ոչ միայն թանգարաններում կուսակված նկարչության սփանջվածները, այլ նաեւ դիտելով դասկերասարհներում ցուցադրված կենդանի նկարիչներու գործերը եւ, մանավանդ, ցուցահանդեսներում ցուցադրվող ինձի սարեկից նկարիչներու գործերը եւ ինձ համեմատելով նրանց հետ, եկել էի այն եզրակացության, որ իմ մանցած բոլոր մարդկանց մեջ ամենամահաջող եւ ողորմելի էակը ես էի: Ինձ փող էին տալիս, որ արդեն եւ նկարեմ եւ նկարում էի, բայց ինչո՞ք եւ կրնայի համարձակվել ցույց տալ նկարներս: Այստեղ ես արդեն չէի իմանում ուր դիմել, զգուշացել, որ մի բան ստացվեր, բայց չէր ստացվում: Երկու տարի անցավ, ես դեմ է, վերադառնալիս տուն՝ կնոջս մոտ, երեխայիս մոտ, որը ռուսով դառնալու էր 4 տարեկան եւ ձեռներս դասարկ էին: Մի նկար ան-

ձլորանում, բայց եթե այս ճամփորդության մասին ալ տասնեմ, կարելի է որ այս գրությունս չվերջանա: Մոտավորապես «սառը օր վերջը հասա Յոնան: Ըստ ֆիլ Ֆոլո ունեի եւ տալ օր գրեթե մարդու հետ չէի խոսել՝ այնքան արդարանում էիմ հանդեմ: Մեկ բան էի ուզում արդեն, որ Յոնան հասնիմ եւ հանդիպիմ նկարիչ ժիրայր Օրազյանին: Այնքան անհամբեր էի դարձել, որ սխալ գնացի, բարձրացա եւ ստիպված հետ վերադարձա Յոնան եւ մի ֆանի ժամ վերջ նոր նստեցի ճիշտ գնացքը եւ երեւոյր ժամ հետ, կետորտ վերջ հասա Յոնան եւ անմիջապես ներկայացա յուր Հյուսիսայանի իրավաբանին, որ ինձ տարավ մի փոքր ընտանեկան հյուրանոց, ուր ինձ համար սեյնյակ էր վարձել եւ ինձ հանձնեց 50 հազար լիր՝ ծախսելու համար, որը կրկնակի գումարն էր Փարիզում իմ ստացած կրթաբուժարկին: Ընդհակառակը հայտնեցի: Համարելի, գեղեցիկ երիտասարդ մըն էր՝ իսպաղացի:

Արդեն մոտենում է Օրազյանին հետ հանդիպման դա՛հը: Սեյնյակը, որ ինձ համար վարձել է իրավաբանը, զարմացրեց ինձ: 10 օր տարբեր տեսակ ուսանողական անհարմարակացարաններից հետո առաջին անգամ նորմալ անկողնի մը մեջ դեմ էի գիշերել: Հակառակ որ հյուրանոցը փոքր ընտանեկան հյուրանոց էր՝ ներքառնյակ մըն էր բոլոր հարձակություններով. մահձակալը եւ կահ կարասին կոտորվելու 16-րդի ոճով՝ ոսկեզոծ: Կերմակը բացի սավաններու ստիպակությունից այնքան շողվեցի, անկողնի՛ն՝ փափուկ-փափուկ: Օյո, ասում եմ, վերջապես այս գիշեր խորը կլինեմ: Լողացա եւ վազեցի փողոց՝ զսնելու Օրազյանին: Մի հասցե ունեի. առանց դժվարության գտա հասցեն: Մի ժամագործի խառնուրդ էր, ներկայացա եւ հարցուցի, թե ինչո՞ք ես նկարում եմ Օրազյանին հանդիպել: Իսպաղացի ժղիտով զիս ընդունեց եւ ուրախ էր, որ Օրազյանը, որ իր ժառանգանյակ էր, հյուր ունի՝ հետաքրքրվող հայրենակից: Ըսավ՝ ուր եւ երեսուն է, եթե կուզես, մոտիկ մի սրճարան կա, կարող եմ այնտեղ ստասել իրեն: Ես ալ, որ ծարավ էի, ուրախությամբ գացի սրճարան եւ ընտրեցի մի փոքր սեղան, որտեղից կարող էի հսկել սրճարանի մուտքը, նստեցի եւ մի շիշ լիմոնադ տասվիրեցի՝ ստասելով: Ըստ ժամանակ չէր անցել, երեւի մի 15 րոպե, երբ տեսա, որ սրճարան մտավ մի մարդ, մի տախ կանգնեց մուտքի մեջ: Երեւի 50 տարեկան էր, ծաղաք, երիտասարդի կառուցվածով, դարձ, մուգ կապույտ կոստյումով, որ նոր չէր: Զգացի, որ ինձ է, հիշեցի Կահիրեն, ու արողոկ էր իր մի մտ ազգակա՛նը՝ ծարսարաղես, շինարար Արսաբե Օրազյանը՝ ճիշտ, բարձրահասակ թուխ մարդ՝ երկար դեմքով եւ թիթով, ընդհանրապես կոտիս մարդու տղավորություն էր ունեցել իմ վրա՝ կոտիս ծայրով: Զեմ հիշում զինք տեսած ըլլալ ժղեցիս, համակրելի մարդ չէր ինձի համար: Ուրեմն, այս Օրազյանը ոչ մի բանով նրան չէր հիշեցնում: Ըստ արագ վայրկյաններում ընթացիմ զգացի այս մարդուն իբրեւ հարազատ: Զեմ կարող ասել, որ հայու կերպար ուներ, բայց զգացի, որ ես եւ ինձ նույն «սուրեն» են: Ինձ փնտրում էր եւ զուլվըր կո կողմ դարձուց եւ ուղիղ եկավ ինձ մոտ: Ոսփ կանգնեցի: «Դու՛ն ես», հարցուց հայերեն: «Այո», ըսի: «Դամեցե՛ք, ըսի, սուրճ մը կանո՞ւ՛ն»: Լսեցի եւ անմիջապես սկսեցիմ խոսել: Ինձ հարցուց, որ ինչո՞ք ես եմ հայտնվել Յոնանում: Ըսի, որ նկարիչ Օնիկ Ավետիսյանի աշակերտ եմ եւ Փարիզից եմ գալիս, ուր երկու տարի արողոկ էի եզրափակաբար գաղութի կրթաբուժարկով: «Երկու տարի, վա՛ր, այդ տեսակ բան տաստահան է ակալիմ աշխարհում, որ դրամ սան, որ երբաս նկարես»: Գիտե՛ր, որ ինձ արդեն է իսկապես: Ինձ տեսնում էր, որ ես բնավ ունեւոր չեմ, մի

Աշակույթ

խեղճուկակ երիտասարդ, ճիհար, թուխ, բաս անուր հագնված, բաս սովորական, մարդ մարդ մը: Ներուս վաս զգացի, հանցավորի լիքն էր այդ գունարը, երբ ինքն չհավորության մեջ նկարիչ է, որուն երեսը նայող չկա (հայու-բյունը, իր ժողովուրդը): Ըսի, որ այդ դահուս գրականուս փող կա, որ ինձ նվիրել են եւ որ ես ուրախությամբ այդ փողը կ'ծախսեմ իր հետ: «Գիտես, ըսի, քանի որ է նորմալ մաւ մը չեն կերած»: «Կուզեմ, ըսի միասին մի ռեսուրս գնալ, բայց, քանակաճոց, ես ձեզ հրավիրում եմ սիրով»: «Լավ, ասաց, երբանք»: «Խնդրեմ, ըսի, մի սովորական ռեսուրս չըլլա»: «Լավ, ըսավ», եւ զացին մտնել մի ռեսուրս, բավական ընդարձակ, բարձր առաստաղով:

Իրիկուն էր արդեն, լիքն ժողովուրդ, եթե ոչ արդուկ, բայց ռեսուրսը կարծեմ փեթակ ըլլա: Բոլորը խոսում էին, բզզոց էր տարածվում, բայց հաճելի էր: Հասկացա, որ իր «ճոխ ռեսուրսը» այդ հասարակ ժողովուրդի տեղն էր: Ինչ որ է, սեղան մը գտնել, մասնագետ եկավ: Հիշում եմ, որ լավ էլեկտրական լուսավորում էր: Ճաշացուցակը ներկայացուց, իմնե խնդրեցի, որ ընտրե ճաշը, որը որ կուզեմ, որ-հանր կուզեմ: Հարցուց ինձ, թե գինի կուզեմ իմնե: Ըսավ, որ ինձ կ'ընտրեմ սոխի սոխի գինի: Ես ալ սոխի սոխի կ'ընտրեմ, ըսի: Խնդրեմ, ըսի սիգարա ալ մասվիրել, ինչ որ կուզես:

Չեմ հիշում ինչ կերակրեմ, բայց «սոխագետ» կար: Մի կողմից գրուցում էին անկաշակաճ, կարծես երկար բաժանումից հետո իրար գտնե հարազատներ ըլլալիս: Հարցուց. ո՞ր եմ մտա-լու գիշերը եւ ես ալ բնականաբար նկարագրեցի սենյակն եւ վազեցուցի, որ այնքան անտեղ-վոր է այդ ճոխ սենյակը, մանավանդ սավա-ններու սոխակությունը եւ մարտությունը: Ըսի, որ վաս եմ գտնում, չեմ գիտեր ինչու, որ այդ սե-սակ անկողնի մը մեջ դիտել գիշերել: Այն-սի հոգեբանություն, անուրս: Հարցուց, թե ինչ է սենյակին վարձը գիշերվա համար: Ըսի՝ հազար լի: «Ուրեմն գիշերը վճարելու ես հա-զար լի եւ չես իմանում ինչպե՞ս մտնես անկո-ղն»: Ես չէի գիտեր ինչ էր նշանակում հազար լիքն իմն համար:

Տակավին ծանոթ չէի իր բնակարանային դասաններուն, որ տեսա մի փանի or հետո: Ան-ուրս բաս սխուր էր: Ուրեմն, ասաց, կերթա եւ կ'ընկերակցեմ կ'ընտրեմ անկողնի: Այս էլ, երեկ, ոչ թե աղիտի կյանքի, այլ բաս դոմոսացած մարդու հոգեբանությունն էր: Ինչ որ է, ես ինձ բաս լավ էի գտնում ռեսուրսում: Վերջը հար-ցուց, որ կարո՞ղ է մի շիտ ալ սոխի սոխի գինի մասվիրել: Անուրս, ըսի, փանի շիտ որ կուզես: Գիտես, ըսավ, արդարանալու դեպ, սամոնի խոց ունիմ եւ սոխի սոխի գինին օգնում է: Հրա-շալի, ըսի:

Ուրեմն մեր ծանոթության առաջին ժամերն էին, եւ ես ուրախ էի: Գիշերը ինձ ծամբու դրավ եւ որոշեցինք, որ մյուս օրը հանդիպեմք: Հոգ-նաց էի, հասա սենյակս եւ մտա անկողնի, բայց կարծեմ միջուկն առնու մի կողմից մյուսն էի շուտ գալիս: Երեկ բաս կ'ափով էր: Այդ-դեպ ալ երազածիս դեպ չհասցա:

Մյուս օրը նորից միասին էինք: Հոռուքի ինչը նկարագրեմ: Մյուս օրը Օրազյանը զիս տարավ Վաթիկան: Դա էլ մի անմոռանալի բան էր: Հի-շում եմ, որ կանգնեցինք «Բելվեդերյան» կոչ-վող հին հռոմեական մարմարյա «սոխի» մը դիմաց: Սա է, ասաց Միխեյլանցեյլոյին գովա-ցել. սրանից է սկսում:

Իսախայան հասկացա, որ Լուվրը, այսինքն Լուվրի ֆրանսիացի նկարիչները հետեւել են Ի-սախային: Պարզ էր, որ իսախայիներն են ու-սուցիչները եվրոպական նկարչության: Ան-ուրս, 14-րդ դարի կեսից սկսում է Ֆրանսիայի ժամանակը, որում լրումը դիտել ըլլա «Փարի-զյան» կոչված դղորդը:

Իրար հետ ման էինք գալիս, խոսում էինք: Ի-րեն համար համար մասնաճիղ բան չէր, որ հա-յու մը հետ այսպես հարաբերի: Այն ասեն մտա-մանուսու Սովետական Հայաստանն էր: Այդ մասին էի խոսում. որ երազում եմ, մեծ երազս է ամբողջ Հայաստանում: Ինձ ասում էր, որ դի-տել ուզեմ ամբողջ հայրենիքի մեջ, բայց ո՞ր է: Ոչ ինքն, ոչ ես այն ժամանակ չէինք կարող մտածել, որ եթե ոչ ինքն, գոնե իր ստեղծագոր-ծությունները դիտել գալիս հայրենիք: Մյուս օրը, կարծեմ, զննեցին ժամանակակից արվեստի թանգարան, որ «ժամանակակից» բան չե-սա: Ֆրանսիայում, ավելի ծիս Փարիզում է եվրոպայի «ժամանակակիցը»:

Ուրեմն, երրորդ օրը նորից իրեն հանդիպեցի, նորից խնդրեցի որ ինձ ցույց տա իր նկարները: Կարծես բաս զգետրված չէր, բայց համա-ձայնվեց:

Վաթիկանը, Հռոմը վերջ չունեցող բան է, բայց ես ուզում էի իր գործերը տեսնել: Ինչ որ է, համաձայնվեց եւ գնացինք իր տունը: Վե-րջապես մեզ է տեսնել իրական Օրազյանը, բուն Օրազյանը: Ուսուցիչս, Օճիկ Ավետիսյա-նը, բաս լավ նկարագրած էր բնակարանը, ար-վեստագետը: Դա մի սենյակ էր, ոչ թե սենյակ, դա հին բնակարանի մը խոհանոցն էր, գոր ին-քը վարձել էր եւ մեզը կարգի էր կաշիստեր: Դա էր իր բնակարան ասածը: Բայց երբ մտնել այդ տունը, իր սենյակը հասնելեն առաջ, դա-սերուն վրա յուղանկարներ տեսա, որ զիս գա-ր-

մացուց: Այդ նկարները ինքն վարձի փոխարեն գիշեր էր իր սանհիտը: Զարմանալիմ այն էր, որ այդ նկարները ցույց էին տալիս, որ 1935-ին Հռոմում, Չեղարվեստի ակադեմիայում սոր-ված Բյուզանդ Կոնստանդինոսի նկարիչը (Եղե-նի ուրբերեն) Օրազյանի ուժեղ ազդեցության տակ եղել էր: Անուրս, Բյուզանդ Կոնստանդինոսը ժամանակի ընթացքին դուրս եկավ Օրա-զյանի ազդեցությունից՝ զարգացնելով իր սկ-սած /ազդեցության/ նկարչությունը: Հիշում եմ, որ Բյուզանդ Կոնստանդինոսը եզրափակում էր իր խոսումը նկարիչ ժիւրյա Օրազյանի մասին:

Ուրեմն, երբ մտնել այդ սենյակ կոչվածը, որ ծիսի ծիս ցույցն էր, ինչ որ նկարագրել էր ու-սուցիչս՝ Օճիկ Ավետիսյանը, կրճատ ավելաց-նել միայն դիվանի ծածկոցին մասին, որ կար-ծես ժամանակակից արտադրանք նկար մըն է՝ տարբեր կտրուներով հավաքված: Խեղճ տխա-կը կար: Չեմ գիտեր, ուսուցիչս տեսնե՞ր, թե նոր մըն էր, բայց մտածում էի, թե սա ուսուցիչը ինչպե՞ս է մտում: Ինչ որ է, դիվանի թափից հանեց մի ծրար եւ սկսեց ցույց տալ իր նկարնե-րը, որոնք որքան լավ նկարագրած էր ուսուցիչս, որ վերադասեցի հոգիվածիս սկիզբը: Բայց ես ալ ուզում եմ մի փանի խոսել ըսել իմ տղա-վորություններու մասին: Միքիլո ուսուցիչս, երբ մտնում էր իր հուշերը, հասնում չէր նույն Օրազյանի կյանքի ամենակարեւոր դրվագը, թե ես 1921 թվին Պոլսից ստիպված հեռացել էի՝ լիբիլը իր ծննդավայրը եւ հարազատները, դառնալով վարձարձի, խաղաղի՝ բախտի փառաճուղի, անդառնալով եւ անօգնական, գրեթե չունենալով ոչ մի միջոց կամ աշխա-տանքի հիմնական գոյությունը դառնալով: Ար-դեն Ֆրանսիայ, երբ խոսում էր 1921-ին իրենց առաջին հանդիպման մասին, նույն էր, որ Օ-րազյանը անգործ բանվոր էր: Կարծում եմ, որ Օրազյանի կյանքի եւ ճակատագրի վրա, իրեն հայու, անընթացի հետ է թողել թուրքու կող-մին 1915 թվին կազմակերպված ռեազորնո-թյունը: Եվ ուրեմն, մասնական չէ, որ Օրա-զյանի նկարչության նյութը մարդն է (հայ)՝ սկզբից մինչեւ վերջ: Մարդկային մարմնի եւ քրեադատի միջոցով նա արտահայտվում է իր հոգին, իր զգացումները, մասնում է իր կյան-քը: Ամեն մարդ էլ, վերջիվերջ, ուզում է, որ իր նմանները իմանան իր մասին, հետաքրքրե-ն իրեն, ուսուցիչս դարձնել իր վրա: Դա կարծեմ մարդու ամենամեծ ձգտումն է՝ արվես-տագետ ըլլա կամ ոչ: Կարծեմ արվեստագետնե-րը առավել փնտրում են այդ ուսուցիչությունը: Կարծեմ այն ինչ որ համայն ասում են, թե ար-վեստագետը աստիճանի ունի, կամ չունի, այս է իր աստիճանը՝ ինքն ինքն է ըլլա: Իր արդար կյանքը, իր հարաբերությունները իր նմաններուն հետ, զգացումները, որ մարդ ունենում է, հիշում է, որոնք ծնվել են իրեն նմաններուն հետ շիտ-մեծ՝ հանելի կամ չհան:

Ինչ է մասնում Օրազյանը իր նկարներում միջոցով: Թե կան խեղճ, աղիտ, հիվանդ, դալարելու անկարող, իրենց մարտությունը ընդունած, մի կերպ արդող, իրենց գոյություն-ը փառ սկող մարդիկ: Ծիս է, որ մարդիկ չեն սիրում սխուր բաներ տեսնել, սխուր բաներ լսել: Բայց մեր հերոսը հայ է, երիտասարդ տա-րիքի ստիպված է եղել հեռանալ իր ծննդա-վայրից՝ Պոլսից, ճողողելով փեռնակալան քո-նսերությունից: Ավանտ բաժանվել է իր հա-րազատներից, անօգնական, օտարության մեջ, որը, ծգմված, գոյության մարտի կոչից մեջ, անընտանիք, կյանքի հարվածներուն դեմ ան-դաստան, հետևաբար զարմանալի չէ, որ իր նկարները մասնությունը դիտել ըլլալիս իր դժ-վարին կյանքին, ինչպես նաեւ մասնությունը հարյուր հազարավոր իր ազգակիցներում՝ նույնպես 1915 թվականի դժոխքից դուրս ե-կան:

Իր նկարները, գիտակցված կամ ոչ, մարդ-կության մեջ սիրող դաժան հարաբերություն-ներու դեմ ուղղված բողոքներ են՝ քույրի եւ ու-ժեղի, դասավորելի եւ հաղթողի վայրենի հարա-բերության դեմ, իր միակ «գեներ» իր նկարչու-թյունն է, իր նկարները, իր արժանապատի-թյունը, իր գոյության միակ արդարացումը, նաեւ, եթե բախտը բերեց, իր ֆիզիկական գո-յությունը դառնալով միակ միջոցը: Բայց դյու-րին չէ մեկու մը համար, որ սիրում է նկարել, կարողանալ նաեւ ունենալ գնորդներ:

Նկարիչը նաեւ իր արդար ժամանակի մաս-մին է եւ վկայ:

Հիշեմ ժամանակի ցուցահանդեսը՝ մեծ վա-րդեթի, նվիրված ցեղասպանության, որ բաց-վեց Եղեռնի մասնության թանգարանում մի փանի տարի առաջ: Իր իմնական կարծես հոգեհանգիստ ըլլա, ասները նստած՝ իր հա-րազատներու մեջ:

Ծիս է, նոր ժամանակներում հայոց մտա-վորական եւ հոգեկան զարգացման վրա մեծ է արեւմուտի (եվրոպայ) ներկայությունը: Այս բաս ընդարձակ նյութ է խորհրդածության, ես այստեղ դարձապես մի երեսույթի մասին եմ խոսում: Մի՞նչ է 19-րդ դարի կեսերը արվես-տագետ ունի մասվիրանս՝ դեռությունը եւ եկեղեցին: Պատվեր ունենում էին, անուրս, ժամանակի լավագույն վարդապետները: Եվրո-պական սփռված դասակարգ կերտարվեստը արդյունք էր մասվիրանսի եւ արվեստագետի

գործակցության՝ կրճատ ըսել եզրափակում, Ա-ստրեսանցի սկսած: Բայց սա 19-րդ դարա-կեսից երեսուն են գալիս նկարիչներ, որոնք բանի տեղ չեն դնում մասվիրանսին եւ ու-զում են նկարել կամ ստեղծագործել նախ ի-րենց փափագին զոհացում տալու համար: Նկարիչը ուզում է նկարել, ինչ որ ինքն է ու-զում եւ ինչպես որ ինքն է ուզում: Այս տեսակ երեսույթի մը երեսուն գալը հասարակության մեջ, կարծեմ, հիմք ունի: Եվրոպացիներու գի-տակցումը, որ ամեն անհատ բացառիկ է եւ անկրկնելի, սկիզբ է դնում հասարակություն-անհատ հարաբերության նոր ուղի: Կարծեմ այս վիճակից էլ հեռու չէ հասարակության մեջ մարդու իրավունքներու, անհատի դերի նոր ձեւումները, որոնք այսօր Արեւմտյան Եվրոպա-յի եւ Միացյալ Նահանգներու օրենքներու, ֆա-րաբարկության եւ մշակույթի հիմքն են: Բացվում են անհատի զարգացման անհա-խաղեղ հնարավորություններ, անհատի ին-ճարահայտման եւ կարողություններու դրե-տումն նոր հնարավորություններ: Կարողու-թյուն չունիմ բաս խոսանալու այս նյութին մեջ, բայց, ահավասիկ, «իմպրեսիոնիզմներ» կոչված 19-րդ դարի այս սփռվելի նկարիչնե-րի խոսքը, որ կարծեմ, ավանտ, դառնում է հասարակության մեջ նոր ժամանակներու, անհատի ազատության, մարդու իրավունքնե-րու դասակարգության համար մղվող դալարի օրհնակ, սկսում է կերտարվեստի անմախք-թաց զարգացում, մարդու զեղարվեստական կարողություններու եւ զգայնություններու ան-կասելի զարգացում եւ դրետումների այլա-զանություն: Այլեւս արվեստագետը իր գլխի տեղն է, ինչ ընդունում որեւէ դեր եւ հրահանգ, բայց նաեւ մասնախառնանս է իրեն մասն-հեղինակներուն համար: Նույն ասեն երեսուն է գալիս արվեստագետի մի տեսակ, որ կոչվեց «անհիշյալ նկարիչ», որում գործը՝ «նորություն» անմիջապես չընկալվելով հասարակու-թյան կողմից իրեն իսկական արվեստի, ար-վեստագետի գործ, ոչ միայն կարող էր անտե-վել, այլեւ նույնիսկ ընդունվել թեմանամով: Կարծեմ հասարակությունը բաս հեռությանը չուզեր հրաժարվել իր վարձված սովորություն-ներին, այդքան դյուրությամբ չի ենթարկվում արվեստագետի հմային: Այստեղ կարելի չէ չանդադարանալ նույն ժամանակներում երկ-րագունդի մեկ վեցերորդի վրա կասարված-ներում, որ արվեստի հովանավորության եւ դասակարգության անվան սակ մասնա-րանս՝ խորհրդային դեռությունը, իր ժո-ղովրդին ծառայելու կեղծ մասվերներով ստ-կացնում էր «արվեստագետներ» եւ մեկ նույն-սակ էր հետադարձում անհատի անհասակա-նության (ազատության) ոչնչացումը, խան-գարելը՝ արվեստագետին ստեղծագործական նախաձեռնությանը, որը մահացու մեղք էր, դաժանորեն մասնաճի: Եթե երկրի մը մեջ բանավում է հոգին (արվեստագետը), այդ երկի-րը, հասարակությունը դասակարգված են կործանման: Հիմա աշխարհի մեկ վեցերորդը վիսակներու կույս մըն է:

Դեռեւս բաս է երկարում գոյությունս: Կուզեմ վիճակի մը մասին ալ խոսել: Չեմ կարծում, որ սխալվում եմ, եթե ասեն, որ մարդ արարածը ի-րեն խորում է հիվանդից, սխեմից, զգեղից, մանավանդ երբ երիտասարդ է: Բնությունը կարծեմ մեզ մղում է հեռու փախչել ոչ առող-ջից, ոչ գեղեցիկից, բայց, անուրս, հետո մարդ փոխվում է եւ ավելի ըմբռնող է դառ-նում: Հիշում եմ, երբ մասնից էի եւ առաջին անգամ տեսա նկարի մը վերադարձը՝ Վան Գոգին իմնականաբար, կտավն ակնաշող էր վի-րակալված, սուսկում զգացի՝ զովանի ծոծե-ցող, կամ երբ 17 տարեկանիս առաջին անգամ իմացա Դոստոևսկիին մասին՝ կարդալով իր «Խեղճ մարդիկ»-ը, որ չկարողացա կարդալ մինչեւ վերջ, մինչ այդ հոգիս այդպես տա-կանավում էր եղել: Կրճատ ըսել՝ ուրիշ մարդ դա-ժա: Անուրս, ամեն արվեստագետ ստեղծագոր-ծելով բացում է իր հոգին ուրիշներու առաջ, մասնում է իր մասին: Երբեմն, արվեստագետը, իր ուզածը նրբեցնում հասկանալու համար չի կարողանում խոսափել «այլաճանաչություն», կամ սկիզբը դիտողին թվում է այլաճանաչ, բայց կամայկանամ այդ այլաճանաչությունը դիտում է իրեն ամենագեղեցիկը: Այդ բանը ամենախիսակաճը հաջողվել է հանձնարներու հանձնար Պիկասոյին:

Չմոռանալ, որ արվեստի գործ մը մարդկային միակ արտադրությունն է, որ միայն օգտակար է, արվեստի գործը չի կարող ըլլալ նույն ժամա-նակ օգտակար եւ վնասակար, ինչպես, կոմիս օրհնակ, նույնիսկ թժիկին հիվանդին օրված դեղը՝ բուժման համար:

Չմոռանալ, որ ես ակալից Հռոմում եմ եւ իմ նոր բարեկամս ինձ է ստասում: Ուրեմն շարու-նակեմ հուշերս: Մի փանի or իրարու հետ Հռոմը ման գալուց եւ գրուցելուց հետո մեկ էլ Օրա-զյանը ըսավ, թե վաղը եզր ուզում եմ ծանո-թացնել սիրուհիս () հետ: Անտասուցի էր, բայց «լավ», ըսի, ինձի հանդեպ տեսալ մը վստահությամբ եւ մեծություն մղացուց ճակատով իր խոսքը: Հաջորդ օրը ինձ տարավ մի սրճարան եւ ծանոթացուց այր եւ կնոջ մը: Ըսավ, անուրս հայերեն, «ահավասիկ, սիրու-հիս եւ զղամարդը՝ իր ամուսինը»: Բաս մեծ-

միկ սկսան գրուցել: Ես, գրեթե անտեսված, նայում եմ կնոջը: Ինչ ալ ըլլա, երբ զղամարդը ասում է սիրուհիս, չեմ գիտեր ինչու, մարդ մտածում է, որ ֆիզիկապես գեղեցիկ կնոջ մը դիտել հանդիպել: Իսկ Օրազյանի «սիրուհին» դարձապես որոշապես տեղ էր կամ անհա-ղույր եւ, անուրս, ոչ երիտասարդ: Այդ դա-հուն ինձ այդպես էր թվում: Իսկ ամուսինը, կարծեմ իրավաբան, «գեղեցիկուհի» մի զղա-մարդ եւ երիտասարդ: Իրար հետ բաս աշխույժ խոսում էին եւ բաս մեծիմ էին երեսուն: Օրա-զյանը որոշ բաներ քարզմանում էր: Չեմ հի-շում ինչպես դարձավ խոսակցությունը եւ ես ալ ըսի, որ երկու տարի օրհնում ոչ մի կնոջ հետ գործ չեմ ունեցել: Ինչու: Ըսի՝ «չեմ գի-տեր»: Ծիծաղեցին եւ իրարու իսախերեն մի բան ասացին, որ Օրազյանը չքարզմանեց: Ինչ որ է, իմացա, որ այս այն կինն էր, որում մասին ու-սուցիչս՝ Օճիկ Ավետիսյանը մասնում էր: Այ-սինքն, Օրազյանի աշակերտը, որում Օրազյան նկարչության դասեր էր տալիս, շարժող մեկ անգամ իր բնակարանին մեջ: Պարզ երեսուն էր, որ այդ զույգը Օրազյանին սիրում է եւ հա-վանաբար օգնում:

Ուրեմն, Օրազյանին սիրուհուն ալ ծանոթա-ցա: Հի՞նգ or էր Հռոմում էի եւ Օրազյանը ըսավ, թե հաջորդ օրը ես իր հյուրը դեմ է ըլլալի: Ու-զում էր «դասիվ տալ»: Ըսի՝ «կարի չի կա, փող կա, միասին ծախսում ենք»: «Ոչ», ասաց, դե-րեց, որ վաղը իր հյուրը դեմ է ըլլալի: Բաս լավ: Մյուս օրը իրիկունը հանդիպեցինք: Օրա-զյանը ինձ տարավ մի իսախացու տուն: Երբ հա-սանք մեր հյուրընկալի տունը, որ մի սեփական տուն էր՝ այդպիսի, ասները բաս հիշեցնում էր ի-սախացի նշանակող դեռասան Ալլո Ֆարի-ցին՝ 50-ական թվականներու իսախական նեո-նեալիստական ֆիլմերում բաս համայն երես-ցող: Տաները կարծեմ նույնապաճառ էր: Մեզ առաջնորդեց մի 2 փառակալի մեռանոց սե-նյակ, ուր արդեն երկու հյուրեր տեղ էին գրավել: Երբ մեկ էլ նրանց միացանք, երեսուցուց միացրին՝ կլասիկ երաժշտություն, Բեթովեն, չեմ հիշում: Ուրեմն դա մաս էր կազմում հյու-րասիրության ծիսակատարության: Չայնագի-չը ամենաբարձր ասիճանով միացանք եւ, ես տեղավորված էի ծայրագրի կողմից, փանի or է բաս հոգնած էի, բայց ինչ կոչի: Գլուխս ա-ռի երկու փեռուս մեջ եւ իր ուսուցիչս մարդ լսում եմ, կրցածիս չափ ակնաշողներ փակել էի: Մեկ էլ ասները ներս խուժեց եւ դասա-լեց, որ «դասիկան» փոխենք: Իրեն էլ վե-րադարձված որոշելու մեր նմանորդի կտոր: Անուրս, մեղավոր էինք, կարգը խանգարել էինք: Ստիպված էիմ հնազանդ ենթարկվե-ցինք: Թե ոչ՝ կրճատից ինչ հետ դրվելի մաշից գրվել: Ունկնդիրներն մեկը, կարծեմ ինձե-րն էր, իսախացի բաս մեղմաների մասն, նույնիսկ ծեղծել չափ էր տալիս:

Վերջը, չեղարեմ, հասավ հյուրասիրության զագաթնակետը: Հրավիրվեցանք այդպիսի բաց-ված սեղանին: Հրաշալի, մեղմ ամառային իրիկուն էր: Սեղանը հրաշալի էր, երեկ մի փան հոգի ընտանիքի անդամ կար՝ տախի, դասիկ, զավակներ, հարսներ, փեսաներ, թոռնիկներ: Տաները սեղանի գլխին բազ-մած սկսեց կերակրումը: Ինձ վրա ուսուցիչու-թյուն դարձող չկար, բայց իրադեպ հյուրը-կալ եւ սիր ջերմ ըմբռնող՝ եղբայրական նեոնեալիստական ֆիլմի մի դաս: Օրազյանը եւ մյուս հյուրերը կանոնավորաբար ամեն հինգաբարձ, կարծեմ, հավաքվում էին ճաշե-րույթի, բայց երաժշտություն լսելը դասադի-ր էր: Երեկ բացակայից այդ հավաքույթից, ա-ռանց հարգելի մասնաճի, կրճատ թանկ նստիլ հյուրերում վրա: Ես իսախերեն չէի հասկանում եւ չէի մասնակցում խոսակցություններին, բայց ինձ բնավ ճեղքված չէի գտնում եւ բաս գոհ էի Օրազյանի հյուրասիրությունները: Այստեղ անդադարանալ եւ մտածել, որ դեմ է շարու-նակել մնալ Հռոմում: Արդեն նեղվում էի այդ ժամանակակալ «հարուստի եւ հովանավորի» վիճակեւ: Ես նույնքան աղիտ էի, որքան ինչ-դեպ Օրազյանը: Այդ դասիկան մասնաբար փող ունեի, որ ինձ նվիրել էին, զանգված փող: Ընկերս իվակում էր, ասանները բուժման կա-րի ունեին, սամոնը՝ խոց, անկողն էր: Եվ այդ դասիկան զգացումներու դարձակցեցին: Մա-ծեցի, որ գրողսիս փողը իրեն ասեմ, ավելի լավ է, որ ինքն օգտի այդ փողից, ոնց որ իրեն հանձնել է, եւ հաջորդ առտու մեկնիմ Եստոլի եւ Եստոլիից էլ եզրափակ

ԱԶԳ

Մասնավորեցում

ՏԵՂԵԿԱՅՆՈՒՄ Է ՀՏ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ ԱՈՐԵԹԵՐ ՊԵՏԱԿԱՆ ԳՈՒՅՔԻ ԿԱՌԱՎԱՐՄԱՆ ՎԱՐՉՈՒԹՅՈՒՆԸ

ՀՐԱՊԱՐԱԿԱՅԻՆ ԾԱՆՈՒՑՈՒՄ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՎԱՌԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ ԱՈՐԵԹԵՐ ՊԵՏԱԿԱՆ ԳՈՒՅՔԻ ՎԱՌԱՎԱՐՄԱՆ ՎԱՐՉՈՒԹՅԱՆ ԱՌԵՆԹԵՐ ԿԱՌԱՎԱՐՄԱՆ ՎԱՐՉՈՒԹՅՈՒՆԸ ՀՐԱՎՈՐՈՒՄ Է ԱՅՈՒՐՈՒՄ, ՈՐԸ ՏԵՂԵԿ ԿՈՆԵՍՏ 2004 Թ. ՍԵՊՏԵՄԲԵՐԻ 20-ԻՆ, ԺՄԱՆ 11.00-ԻՆ «ԱՆՈՒՐՈՒ ԿԵՆՏՐՈՆ» ՊԵՏԱԿԱՆ ՈՐ ԱՌԵՎՏՐԱՅԻՆ ՎԱՏԱՍԿԵՐՊՈՒԹՅՈՒՆԸ (ՀԱՍՏԵՆ Զ. ԵՒՆԱՆ 3Ր. ԶՈՅՄԻ 27) ԿԱՏԱՆՎՈՐՄԱՆ Է

33 կառավարության 17.10.02 թ N 1833-Ա որոշմամբ լուծարվող «Գյումրի էլեկտրոն» ԴԶ-ի (հասցեն Շիրակի մարզ, Բ. Գյումրի, Գործարանային 5) հաշվեկշռում գտնվող գույքը

N	Գույքի անվանումը	Շահագ. տարեթիվ	Քանակ	Մազ. %	Մեկնարկային գինը (նեոարյալ ԱՄԳ-Ն) դրամ
Դասական անոթ					
1	Հասոց 376416	1988	1	75	113020
2	Հասոց շաղախի սրման	1988	1	75	147795
3	Հղկող հասոց 54822Վ	1988	1	75	368380
4	Զորացման վառարան ԴԳԳՈ	1987	1	100	18830
5	Հասոց 1Ի140Պ	1988	1	75	364480
6	Դրոբեսր ԿԱՍ 44612	1988	1	100	61325
7	Փոփոփիչ ՋԲԼ 900	1987	1	100	8215
8	Դրամարկոյի ձեմ. ՕԿՍ-4401	1987	3	100	15245
9	Խառատային հասոց 1Ղ06 Ա	1989	1	70	85775
10	Լիցվալորման կայան ՕՅՍԱ	1988	1	75	11410
11	Սար ԳԳ Մ3 449004	1989	1	100	59500
12	Սար ԴՊԿՈՎ 25/	1988	1	100	16655
13	Սար ԴԿԻԽԱՅ 70/	1988	1	100	44585
14	Սար ԳԳՍ2339-003	1987	1	100	73675
15	Լիցվալորման սար 93Ա-150	1988	1	75	10845
16	Գնդային աղաց	1991	3	100	272600
17	Օսցելոգրաֆ ՈԲ1-55	1987	2	100	11525
18	Օսցելոգրաֆ ՈԲ1-99	1986	1	100	17595
19	Սնուցման բլոկ Բ5-49	1986	2	100	10105
20	Զորացման վառարան ԴՊՍՍ	1989	1	100	56375
21	Տրանս ՏԵՍ 349/175 4x8x25	1986	1	100	4880
22	Վառ. ՉԱՍ 34x8x24	1989	1	100	18345
23	Հոր. հղկող հասոց	1988	1	100	20170
24	Հասոց ԻՎ 2144Պ	1989	1	94	283900
25	Վառ. սնոց 32.6.2.5	1989	1	100	56855
26	Եռանկյուն աղացարան ՍՏԴ120	1989	1	100	11775
27	Ուղղող կրող ալմ. ՆԸԼ9	1990	1	87	88725
28	Խառատ. հաս. 16405Ա	1988	1	94	134130
29	Գեներատոր	1986	1	100	3245
30	ՊՍԱՍ մյակ. ՖՏ66	1986	1	100	33230
31	Լուսաղայն. հաս. ԿՅՍ47-3	1986	1	100	24970
32	ԷՆԱ ԷԴ 420	1986	1	100	24780
33	Մեկնարկային կրող հաս.	1986	1	100	4130
34	Թիոդոլիս Լ-2Տ-30	1986	1	100	3170
35	Վոլտմետր Բ3-38	1985	1	100	17010
36	Էլ. դիսխյուսոն ԵՂ90	1990	1	100	3940
37	Զորաց. վառ.	1989	2	100	116500
38	Դիզ. վառ. սար	1986	1	100	2825
39	Փայտածակման հաս.	1989	1	100	76255
40	Գիլոն. մկրատ 8316	1988	1	100	111100
41	Գալլ. հաս. 2Ն 118-1	1987	1	100	50900
42	Ուղղող կր. ձեմ. 413-2114-00	1980	1	100	219840
43	Շոգեկաթսա ՊԿՍ-2Է	1987	2	100	96040

N	Գույքի անվանումը	Շահագ. տարեթիվ	Ջրաղ. մա. կերտը Բ.Մ	Մազ. %	Մեկնարկային գինը (նեոարյալ ԱՄԳ-Ն) դրամ	Ելվազագույն գինը (նեոարյալ ԱՄԳ-Ն) դրամ
44	Ճաշարան 650 տեղ.*	1988	190	100	644695	1289390

*Մնացած շեմերի մեծությամբ վերբերյալ առաջարկվելով դիմել 563984 հեռախոսահամարով:
Անոթին կարող են մասնակցել ֆիզիկական և իրավաբանական անձինք, ինչպես նաև հասնողները, որոնք մինչև սեպտեմբերի 17-ը, ժամը 17:00 անոթային հանձնաժողովին են ներկայացրել անոթի նախաձեռնող մոնիթինգի արդյունքները, որի չափն է 2825 դրամ, մուտքագրման հաշվին է հայտնաբերված փյվ 160006651014 դրամային հաշվին: Նախաձեռնող կարող է վճարել նաև կանխիկ «Անոթի կենտրոն» ՊՈԱԿ-ի դրամարկոյ. անձնագիրը, իսկ իրավաբանական անձինք հիմնադր փաստաթղթերի դրամային և լիցենզիայի փաստաթղթերի դրամային փաստաթղթերը: Անոթին չեն կարող մասնակցել այն անձինք, որոնք վաճառվող լոտի նկատմամբ չեն կարող ունենալ սեփականության իրավունք:

Վերը նշված փաստաթղթերի առկայության դեպքում անոթային հանձնաժողովը մասնակցին տրամադրում է մասնակցի վկայական:

Անոթին կարող են ներկա գտնվել դիտորներ՝ անոթի մասնակցի չիանալող այն անձինք, ովքեր վճարել են մուսի վճար՝ 3000 դրամ:

Անոթի մասնակցի վկայականները տրամադրվում են «Անոթի կենտրոն» ՊԵՏԱԿԱՆ ՈՐ ԱՌԵՎՏՐԱՅԻՆ ՎԱՏԱՍԿԵՐՊՈՒԹՅԱՆ ԿԱՌԱՎԱՐՄԱՆ ՎԱՐՉՈՒԹՅԱՆ (հասցեն՝ Լեռնաձոր Գրաքառ Զոյարի 27) մինչև սեպտեմբերի 17-ը, ժամը 17:00-ից անոթի տնօրենի (գույքի) կարող են մասնաճանաչ տեղեկացումներ հասցնել անոթի մասնակցի գրասենյակին: Անոթի քաղաքացիական օրը ընկած ժամանակահատվածը՝ յուրաքանչյուր երկուսուկես, չորեքուկես կամ հինգ օրեր, ժամը 9:00-ից մինչև 17:00 (քաղաքացիական ժամը 13:00-ից մինչև 14:00) Գույքի մշակումը իրականացվում է ընկերության հասցեագրված կառավարչի կողմից:

Նախնական անոթի սկսվելը անոթային հանձնաժողովը գրանցում է մասնակցներին և յուրաքանչյուր մասնակցին, ներկայացված մասնակցի վկայականի համարին համապատասխան, տրամադրում է հարձակումը վճարել անոթային:

Անոթային մասնակցներին առաջարկվում է մեկնարկային գնով գնել լոտը (լոտերի վաճառքը իրականացվում է վերը նշված հերթականությամբ):

Պատկան անոթի դեմքում՝ ցանկացած մասնակցի իրավունք ունի, նախնական անոթային մուսիի երրորդ հարվածը, ներկայացնելու օրը գնալից հայտ, որը դրան է գնալուց մասնակցների կատարած նախորդ գնային հայտը՝ նվազագույնը հաղթանակ (հայտ) չափով:

Վերջին անձնաճանաչ գնալից հայտ ներկայացրած մասնակցը, անոթային մուսիի երրորդ հարվածից հետո, համարվում է անոթի հաղթող մասնակց: Եթե մի և մի մասնակցի միաժամանակ գնալից հայտ են ներկայացրել հաղթող չափով, որից հետո ավելի բարձր գնալից հայտ չի ներկայացրել, ապա անոթի հաղթող մասնակցի է համարվում վիճակահանության արդյունքով ընտրված մասնակցը:

Չօգտագործված անոթի դեմքում՝ անոթային մուսիի երրորդ հարվածից հետո գնող չի նկատի դիմել, մեկնարկային գինը իջեցվում է նվազագույնը հաղթանակ (հայտ) չափով: Անոթի մասնակցներից մեկը բարձրագույնը մասնակցի իր վկայականի համարին համապատասխանող հարց, թափել է իր համաձայնությունը հայտարարված գնով լոտը ձեռք բերելու մասին և անոթային կողմից անմիջապես համարվում է անոթի հաղթող մասնակցի մասնակցի հաղթող է համարվում այն մասնակցից, ով առաջինն է բարձրագույնը իր մասնակցի վկայականից մասնակցի հաղթող է համարվում և համարվում է անոթի հաղթող: Եթե մասնակցից լոտը հայտարարված գնով գնելու մասին էթե մեկից ավելի մասնակցներ միաժամանակ գնալից հայտ են ներկայացրել հաղթող լոտը իրականացվում է դասական անոթ՝ նույն կողմից առաջարկված գինն ընդունելով որպես մեկնարկային գին: Եթե մեկնարկային գնից բարձր առաջարկներ մասնակցները չեն ներկայացրել, ապա անոթի հաղթող մասնակցի է համարվում վիճակահանության արդյունքով ընտրված մասնակցը: Անոթային կողմից անոթի հաղթող համարված մասնակցից դրամային իրավունքները ստանալուց 30 րոպեի ընթացքում, վճարել իր առաջարկված գնի անվճար 3 օրվա չափով գումար, որը սահմանված ժամկետում (10 օրվա ընթացքում) վճարել իր առաջարկված գնի անվճար 3 օրվա չափով գումար, որը սահմանված ժամկետում է վճարվում և անմիջապես վճարողի գին ունեցող լոտի վճարման ենթակա գումարի մեջ, իսկ վճարմանը խառափելու դեպքում չի վերադարձվում և թվա մասնակցից զրկվում է անոթի մասնակցելու իրավունքից: Եթե անոթում հաղթող համարված մասնակցից սահմանված ժամկետում (հանձնարարագիր ստանալուց 30 րոպեի ընթացքում) վճարում է իր առաջարկված գնի անվճար 3 օրվա չափով գումար, ապա նա մասնակցում է անոթի հաղթող և ստուգվում է անոթի արդյունքում մասին արձանագրությունը: Անոթում վճարված յուրաքանչյուր լոտի գույքագրման արժեքը նվազագույն աճիստակարծի հիմնադրամային չափը չգերազանցելու դեպքում հաղթող մասնակցից անոթի արդյունքի մասին արձանագրության ստուգման օրը վճարում է լոտի արժեքը գումար:

Անոթում չհաղթած մասնակցներին, գույքի դիմումի առկայության դեպքում, մուսիի նախաձեռնող վերադարձվում է անոթի ավարտից մեկ աճիստակարծի օրվա ընթացքում:

Վաճառվող լոտերի (գույքի) մանրամասնալու համար զանգահարել՝ (09) 41-86-59 հեռախոսահամարով:

Անոթի կանոնադրված մանրամասնալու (որը տրամադրվում է դիմումի առկայության դեպքում, մեկ օրվա ընթացքում, դրամային համարման ծախսերը վճարելու դրամային) և լոտից սեփականությունը ստանալու համար կարող եմ դիմել Լեռնաձոր Զոյարի 27 հասցեով կամ զանգահարել անոթային հանձնաժողովին՝ հեռախոս 27-65-94, ինտերնետ՝ URL: //www.privatization.am

ԱՆՈՒՐՈՒ ԿԵՆՏՐՈՆ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՎԱՌԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ ԱՈՐԵԹԵՐ ՊԵՏԱԿԱՆ ԳՈՒՅՔԻ ՎԱՌԱՎԱՐՄԱՆ ՎԱՐՉՈՒԹՅԱՆ ՏԵՂԵԿԱՅՆՈՒՄ Է ՀՏ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ ԱՌԵՆԹԵՐ ԿԱՌԱՎԱՐՄԱՆ ՎԱՐՉՈՒԹՅՈՒՆԸ

N	Մասնավորեցվող գույքի անվանումը	Հասցեն	Կառավ. որոշման (N, ամսաթիվ)	Անոթի ձեռք	Անոթի անցկացման օրը	Վաճառքի մեկնարկ գինը /հազ.դրամ/	Վաճառքի գինը / հազ.դրամ/
	«Մասիսի նավթամթեր»	ՓԲԸ-ն գույքի կազմից առանձ. Ն84ԱԼԿ	Բ.Վաղարշապատ, Աճառակի խճուղի	680-Ն, 29/04/04	դասական	13/8/04	338000
	«Մասիսի նավթամթեր»	ՓԲԸ-ն գույքի կազմից առանձ. Ն94ԱԼԿ	Բ.Վաղարշապատ, Երեւանյան խճուղի	680-Ն, 29/04/04	դասական	13/8/04	207000
	«Մասիսի նավթամթեր»	ՓԲԸ-ն գույքի կազմից առանձ. Ն104ԱԼԿ	Բ.Ջուրեղավան	680-Ն, 29/04/04	դասական	13/8/04	639000
	«Մասիսի նավթամթեր»	ՓԲԸ-ն գույքի կազմից առանձ. Ն114ԱԼԿ	Բ.Մրովյան, Բյուրեղավանի խճուղի	680-Ն, 29/04/04	դասական	13/8/04	75000
	«Մասիսի նավթամթեր»	ՓԲԸ-ն գույքի կազմից առանձ. Ն124ԱԼԿ	Կոսայի մարզ, Գ.Գառնի	680-Ն, 29/04/04	դասական	13/8/04	292000
	«Մասիսի նավթամթեր»	ՓԲԸ-ն գույքի կազմից առանձ. Ն134ԱԼԿ	Բ.Աճառակ	680-Ն, 29/04/04	դասական	13/8/04	108000
	«Մասիսի նավթամթեր»	ՓԲԸ-ն գույքի կազմից առանձ. Ն144ԱԼԿ	Բ.Մոլորան	680-Ն, 29/04/04	դասական	13/8/04	284000
	«Մասիսի նավթամթեր»	ՓԲԸ-ն գույքի կազմից առանձ. Ն154ԱԼԿ	Բ.Եղվար	680-Ն, 29/04/04	դասական	13/8/04	426000
	«Մասիսի նավթամթեր»	ՓԲԸ-ն գույքի կազմից առանձ. Ն164ԱԼԿ	Մրազանոսնի մարզ, Գ.Ուլան	680-Ն, 29/04/04	դասական	13/8/04	101000
	«Մասիսի նավթամթեր»	ՓԲԸ-ն գույքի կազմից առանձ. Ն174ԱԼԿ	Բ.Աճառակ	680-Ն, 29/04/04	դասական	13/8/04	601000
	«Մասիսի նավթամթեր»	ՓԲԸ-ն գույքի կազմից առանձ. Ն184ԱԼԿ	Բ.Աճառակ	680-Ն, 29/04/04	դասական	13/8/04	319000
	«Մասիսի նավթամթեր»	ՓԲԸ-ն գույքի կազմից առանձ. Ն194ԱԼԿ	Բ.Աճառակ	680-Ն, 29/04/04	դասական	13/8/04	164000
	«Մասիսի նավթամթեր»	ՓԲԸ-ն գույքի կազմից առանձ. Ն204ԱԼԿ	Մրովյան-Ողջաբեր	680-Ն, 29/04/04	դասական	13/8/04	303000
	«Մասիսի նավթամթեր»	ՓԲԸ-ն գույքի կազմից առանձ. Ն214ԱԼԿ	Մասիս-Խարբեր-Մրազանոսնի խճուղի	680-Ն, 29/04/04	դասական	13/8/04	57000
	«Մասիսի նավթամթեր»	ՓԲԸ-ն գույքի կազմից առանձ. Ն224ԱԼԿ	Մրազանոսնի մարզ, Գ.Գառնի	680-Ն, 29/04/04	դասական	13/8/04	188000
	«Մասիսի նավթամթեր»	ՓԲԸ-ն գույքի կազմից առանձ. Ն234ԱԼԿ	Գեղարևունի մարզ, Սեւան-Դիլիջան մայրուղի	680-Ն, 29/04/04	դասական	13/8/04	123000
	«Մասիսի նավթամթեր»	ՓԲԸ-ն գույքի կազմից առանձ. Ն244ԱԼԿ	Գեղարևունի մարզ, Բ.Սեւան, Գործարանային 3	680-Ն, 29/04/04	դասական	13/8/04	69000
	«Մասիսի նավթամթեր»	ՓԲԸ-ն գույքի կազմից առանձ. Ն254ԱԼԿ	Գեղարևունի մարզ, Բ.Գալվառ	680-Ն, 29/04/04	դասական	13/8/04	137000
	«Մասիսի նավթամթեր»	ՓԲԸ-ն գույքի կազմից առանձ. Ն264ԱԼԿ	Գեղարևունի մարզ, Բ.Սեւան, Ընկերային 6	680-Ն, 29/04/04	դասական	13/8/04	95000
	«Մասիսի նավթամթեր»	ՓԲԸ-ն գույքի կազմից առանձ. Ն274ԱԼԿ	Գեղարևունի մարզ, Բ.Վարդենիս, Կիրովի 3	680-Ն, 29/04/04	դասական	13/8/04	74000
	«Մասիսի նավթամթեր»	ՓԲԸ-ն գույքի կազմից առանձ. Ն284ԱԼԿ	Կոսայի մարզ, Բ.Վարդենիս	680-Ն, 29/04/04	դասական	13/8/04	129000
	«Մասիսի նավթամթեր»	ՓԲԸ-ն գույքի կազմից առանձ. Ն294ԱԼԿ	Գեղարևունի մարզ, Բ.Վարդենիս	680-Ն, 29/04/04	դասական	13/8/04	50000
	«Մասիսի նավթամթեր»	ՓԲԸ-ն գույքի կազմից առանձ. Ն304ԱԼԿ	Կոսայի մարզ, Գ.Ջրառատ	680-Ն, 29/04/04	դասական	13/8/04	140000
	«Մասիսի նավթամթեր»	ՓԲԸ-ն գույքի կազմից առանձ. Ն314ԱԼԿ	Գեղարևունի մարզ, Բ.Գալվառ	680-Ն, 29/04/04	դասական	13/8/04	100000
	«Մասիսի նավթամթեր»	ՓԲԸ-ն գույքի կազմից առանձ. Ն324ԱԼԿ	Գեղարևունի մարզ, Բ.Վարդենիս, Կար				

Մասնավորեցում

ՏԵՂԵԿԱՑՆՈՒՄ Է ՀՏ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ ԱՌԵՆԹԵՐ ՊԵՏԱԿԱՆ ԳՈՒՅՔԻ ԿԱՌԱՎԱՐՄԱՆ ՎԱՐՉՈՒԹՅՈՒՆԸ

Տ Ե Ղ Ե Կ Ա Ս Կ ՈՒ Թ Յ ՈՒ Ն

մրցութով մասնավորեցվող «Ազրոնավթաբազա» ՊԹԲԸ-ի մասին

Առաջնորդվելով ՀՀ կառավարության 2004թ.-ի ապրիլի 29-ի թիվ 810-Ն որոշմամբ, ՀՀ կառավարության առընթեր ղեկավար գույքի կառավարման վարչությունը հրավիրում է մասնավորեցման բողոք սուբյեկտներին մասնակցելու «Ազրոնավթաբազա» ՊԹԲԸ-ի բաժնեմասերի մասնավորեցման մրցութին:

1. Ընդհանուր տեղեկություններ

1.1.	Մասնավորեցվող օբյեկտի հասցեն	1.Երևան, Գաղթանակի 1փ. 46
1.2.	ՀՀ կառավարության որոշման համարը եւ ամսաթիվը	N810-Ն, 29.04.04թ.
1.3.	ԸՆԿերության շտաբի մակերեսը (1/Տ)	347.2
	արտադրական (1/Տ)	-
	ոչ արտադրական (1/Տ)	347.2
1.4.	Չբաղեցրած հողային տարածք (հա)	0.988
1.5.	Գործունեության հիմնական ճեպակը	առևտուր
1.6.	Աշխատողների թվաքանակը* (2003թ.-ի հուլիսի 1-ի դրությամբ)	1
1.7.	Գնահատված ակտիվներ (հազ.դրամ)	29893
1.8.	ԸՆԿերության կանոնադրական կառուցվածք (հազ.դրամ)	29893
1.9.	Մասնավորեցման ենթակա բաժնեմասեր	• արժեք /հազ.դրամ/ • քանակ /հազ./ • անվանական արժեք/դրամ/
		29893 29893 1000

* Համաձայն ԸՆԿերության ներկայացրած տեղեկանքի, աշխատողների թվաքանակը 29.06.04թ. դրությամբ կազմում է 1 մարդ:

2. ԸՆԿերության հազվեկեղի ցուցանիշներ (01.07.2003թ. դրությամբ)

Ը/Գ	Ցուցանիշի անվանումը	Հազվեկեղային արժեք	Գնահատված արժեք
2.1.	Ոչ ընթացիկ ակտիվներ, այդ թվում	48300	29892.9
2.1.1.	Դիմնական միջոցներ, այդ թվում՝	48300**	29892.9
	ցեներ /հազ./	19000	12435.9
	կառուցվածքներ և փոխանցող հարմարանքներ (30հազ)	29300	17456.9
2.1.2.	Անավարտ ոչ ընթացիկ նյութական ակտիվներ	-	-
2.1.3.	Ոչ նյութական ակտիվներ	-	-
2.1.4.	Այլ ոչ ընթացիկ ակտիվներ	-	-
2.2.	Ընթացիկ ակտիվներ	-	-
2.3.	Ոչ ընթացիկ տարավորություններ	-	-
2.4.	Ընթացիկ տարավորություններ, այդ թվում	-	-

** Ներկայացված են հիմնական միջոցների սկզբնական արժեքները

2.5. Համաձայն ՀՀ կառավարության N810-Ն, 29.04.04թ. որոշման, ԸՆԿերությունը 1998-2002 թվականների ընթացքում գործունեության արդյունքներով վճարման ենթակա ԵԱՀԿ-ԿԻՍԻՆԻ ԳԾՈՎ ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ՀՈՒՄ:

3. Մրցութին մասնակցելու դրամային

3.1 Մրցութին մասնակցելու իրավունք ունեն մասնավորեցման այն սուբյեկտները (կամ նրանց լիազոր ներկայացուցիչները), որոնք սահմանված կարգով վճարել են մրցութի նախավճարը /սե 5.1 և 5.2 կետեր/ և 5.3 կետում նշված ժամկետում ներկայացրել են մրցութային առաջարկ, որը ներառում է հետևյալ փաստաթղթերը՝

ա/ հայտ (ձևը կարելի է ստանալ ՀՀ կառավարության առընթեր ղեկավար գույքի կառավարման վարչության «Աճուրդի կենտրոն» ղեկավար ոչ առևտրային կազմակերպությունից /այսուհետև՝ Աճուրդի կենտրոն/),

բ/ մրցութի հաղթողին որոշելու դրամային վերաբերյալ գրավոր առաջարկ՝ (սե 3.12 կետ),

գ/ մրցութի նախավճարի կատարման իսկությունը հաստատող վճարային փաստաթղթերի լուսանկարները,

դ/ իրավաբանական անձի կարգավիճակ ունեցող մասնակցների գրանցման եւ հիմնադիր փաստաթղթերի լուսանկարները,

ե/ լիազորագիր՝ մրցութի մասնակցի ընկերության /հաստատված սկյալ ընկերության կողմից/ կամ ֆիզիկական անձի /հաստատված նոտարական կարգով/ կողմից լիազորված անձի համար, գ/ գործարար ծագի:

3.2 Մրցութային առաջարկը փակ ծառով ներկայացվում է Աճուրդի կենտրոնի վարչաճեպակում բաժին՝ մինչև 5.3 կետում նշված ժամկետի լրանալը:

3.3 Մրցութի մասնակցներին՝ մրցութային դրամային համադրաստիան ներկայացրած առաջարկությունները ղեկավար արտադրական լիցենզիայի պայմաններում և փոխ չլիցենզիայի ՀՀ կառավարության կողմից սահմանված նվազագույն արժեքներից, եթե դրանք սահմանված են (սե 3.12 կետ):

3.4 Մրցութային առաջարկները ներկայացվում են հայերեն լեզվով, իսկ օտար լեզուներով գրված փաստաթղթերը կարող են ուղեկցվել թարգմանություններով:

Թարգմանությունների բացակայության դեպքում փաստաթղթերը կթարգմանվեն համընթացող կողմից:

3.5 Մրցութին ներկայացվող փաստաթղթերը ներկայացվում են տպագիր կամ դրամային ընթացիկ ձևով:

3.6 Ծրարը ղեկավար է հասցեագրված լիցենզիայի համընթացողին՝ նշելով մասնավորեցվող օբյեկտի անվանումը:

3.7 Մրցութային առաջարկները կարող են ընդունվել նաև ֆախսիմիլային կարգով: Ստացված փաստաթղթերը Աճուրդի կենտրոնի վարչաճեպակում բաժնում դրվում են ծրարի մեջ և փակվում:

3.8 Ներկայացված ծրարները Աճուրդի կենտրոնի վարչաճեպակում բաժինը կնքում և մուս-հազում է:

3.9 5.3 կետում նշված ժամկետի լրանալուց հետո ներկայացված առաջարկները չեն ընդունվի:

3.10 Դիմողները մինչև 5.5 կետում նշված ժամկետի լրանալը կարող են համընթացողին գրավոր դիմում ներկայացնել՝ մրցութին չմասնակցելու վերաբերյալ: Սահմանված ժամկետից ուշ ներկայացրած այդպիսի դիմումները փնտրված են և քննարկվում չեն:

3.11 Մրցութի դադարեցման մրցութային առաջարկի անհամադրաստիանության դեպքում մրցութային առաջարկ ներկայացրած սուբյեկտին մրցութի մասնակցի կարգավիճակ չի տրվում և մրցութային առաջարկը հանվում է հետագա փնտրվումից:

3.12 Մրցութի հաղթողի որոշման համար առաջարկվում են հետևյալ դրամայինները.

մասնավորեցվող բաժնեմասերի համար առաջարկվող գինը, /նվազագույն գինը՝ 14947 հազ.դրամ/

ներդրումների չափը՝ տարիների կտրվածով, ստիպական երաշխիքներ, այդ թվում աշխատանքների և նվազագույն աշխատավարձի վերաբերյալ:

3.13 Մրցութի հաղթող է ճանաչվում այն մասնակցից, որի առաջարկը առավելագույն չափով է բավարարում մրցութի դրամային դեմանդներին:

3.14 Մրցութի կայացման դեպքում ընկերությունը ղեկավար է վերանվանվի «Ազրոնավթաբազա» բաց բաժնեիրական ընկերություն:

4. Վճարումներ եւ դրամային կնքում

4.1 Մրցութի հաղթողը 10-օրյա ժամկետում ստանում է մրցութի արդյունքների հաստատված արձանագրության օրինակը: Մրցութի մյուս մասնակցները կարող են ստանալ արձանագրության լուսանկարները:

4.2 Մրցութի հաղթողը գույքի վաճառքի գումարը ղեկավար է վճարի մրցութի արձանագրության օրինակը ստանալու օրվանից հազված մեկ ամսվա ընթացքում:

4.3 Որոշման մրցութի նախավճար վճարված գումարն ընդգրկվում է օբյեկտի վաճառքի գնի մեջ և մրցութում չհաղթելու կամ մինչև 5.5 կետում նշված ժամկետի լրանալը մրցութին մասնակցելուց հրաժարվելու դեպքում հետ է վերադարձվում:

4.4 Մրցութի հաղթողը արձանագրության օրինակը ստանալու օրվանից հազված 60 օրվա ընթացքում ՀՀ կառավարության առընթեր ղեկավար գույքի կառավարման վարչության հետ կնքում է մասնավորեցման դրամային պայմանագիր:

4.5 Համաձայն ՀՀ կառավարության N810-Ն, 29.04.04թ. որոշման, մասնավորեցման դրամային առաջարկը ղեկավար է նախատեսվի, որ գույքային իրավունքների ղեկավար գրանցման և գույքի արժեքի որոշման հետ կապված վճարներն ու տուրքերը կատարվում են գնորդի հաշվին՝ ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով:

4.6 Սահմանված ժամկետում վճարումները չկատարելու և դրամային պայմանագիր չկնքելու դեպքում մրցութի հաղթողի վճարած նախավճարի գումարը նրան հետ չի վերադարձվում, և մրցութը համարվում է չկայացած:

4.7 Մրցութով մասնավորեցման արդյունքում գնորդը նաև գնահատման դաժնից հետո առաջացած իրավունքների և լիազորությունների իրավահաջորդն է:

4.8 Վճարումները կատարվում են Հայաստանի Հանրապետության արժույթով:

5. Մրցութի անցկացման այլ դրամային

5.1	Մրցութի նախավճարի չափը	1 495 000 դրամ
5.2	Մրցութի նախավճարի մուս-հազման հասույ կապիվը	Թիվ 1 ռեզիդանտ գանձարկային բաժանմունքի դրամային - 900013145017
5.3	Մրցութային առաջարկի ներկայացման վերջին ժամկետը	08-ը հոկտեմբերի 2004թ., ժամը 14:00
5.4	Մրցութային առաջարկի ներկայացման վայրը	1.Երևան, Գր.Քոչարի 27, «Աճուրդի կենտրոն» ղեկավար ոչ առևտրային կազմակերպության վարչաճեպակում բաժին
5.5	Մրցութի անցկացման օրը, ժամը և վայրը	08-ը հոկտեմբերի 2004թ., ժամը 15:00 1.Երևան, Հանրապետության Հրատարակ, ՀՀ կառավարության առընթեր ղեկավար գույքի կառավարման վարչություն
5.6	Ֆախսիմիլային կապ	(3741) 27-65-94
5.7	Ինտերնետ	URL: /www.privatization.am

Լրացուցիչ տեղեկությունների համար զանգահարել Աճուրդի կենտրոն՝ 27-65-94 հեռախոսահամարով: ՀՀ կառավարության առընթեր ղեկավար գույքի կառավարման վարչություն

Տ Ե Ղ Ե Կ Ա Ն Ը

ՄՐԳՈՒՅԹԻ ԱՐՉՈՒՆՆԵՐԻ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ

Գ/Գ	Կողմ	Նախա-նարկ	ԸՆԿերության անվանումը	Հասցեն	Կառավ. որոշում /համար, ամսաթիվ/	Մրցութի օրը	Առաջարկված գինը /հազ.դր./	Ներդրումներ	Ստիպական երաշխիքներ /այդ թվում աշխատանքների և նվազագույն աշխատավարձի չափը/	Մրցութի արդյունք
1	13203	ՊԵՏԱԿԱՆ	«Մասիսի ավտոտրանսպորտային կայան» ՓԲԸ	1.Մասիս, Արտադր. հանգույց	344-Ն 11.03.04	18.05.04	4740	Լեարի - 5 մլն դ., Լեարի - 10 մլն դ., Լեարի - 4 մլն դ.	Լեարի - 10 մարդ, 60 000 դրամ, Լեարի - 18 մարդ, 75 000 դրամ, Լեարի - 25 մարդ, 80 000 դրամ	Կայացել է
2	20805.2	ՊԵՏԱԿԱՆ	«Վարդենիսի-2» ՓԲԸ	1.Վարդենիս, Լեռնազոր.	295-Ն 11.03.04	01.06.04	510	Լեարի - 500 հազ.դ., Լեարի - 700 հազ.դ.	Լեարի - 8 մարդ, 17000 դրամ, Լեարի - 10 մարդ, 18000 դրամ	Կայացել է
3	20904.1	ՊԵՏԱԿԱՆ	«Իջևանի նավթաբեր» ՓԲԸ	Տավուշի մարզ, գ.Ազգաստու	295-Ն 11.03.04	10.08.04	-	-	-	Չի կայացել
4	62011	ՊԵՏԱԿԱՆ	«Շախուրդ» ՓԲԸ	1.Վանաձոր, Թուրքան վտղ 7/1	344-Ն 11.03.04	10.08.04	-	-	-	Չի կայացել
5	62080	ՊԵՏԱԿԱՆ	«Մասիսի մասնագիտացված շինարարական վեներոլոգում» ՊԹԲԸ	Արտաշի մ., գ.Այնթաղ	810-Ն 29.04.04	13.08.04	3015	Լեարի - 2000 հազ.դ., Լեարի - 3000 հազ.դ.	Լեարի - 5 մարդ, 17000 դրամ, Լեարի - 8 մարդ, 22000 դրամ	Չի կայացել
6	62387	Գյուլ.	«Գյուլի գյուլեբերդիների տնտեսական գործի և արհեստական սերմնավորման կայան» ՊԹԲԸ	Սյունիքի մարզ, գ.Վերին	810-Ն 29.04.04	13.08.04	-	-	-	Չի կայացել
7	546.1	ՊԵՏԱԿԱՆ	«Երզնիսի-6» ՓԲԸ	1.Երզնիս, Կարմիրկան	810-Ն 29.04.04	20.08.04	20630	Լեարի - 2000 հազ.դ., Լեարի - 4000 հազ.դ.	Լեարի - 38 մարդ, 16000 դրամ, Լեարի - 42 մարդ, 19000 դրամ	Կայացել է
8	21810	ՊԵՏԱԿԱՆ	«Դարբնոցամիլիային սարվարումների գործարան» ԲԲԸ	1.Գյումրի, Թիֆլիսյան խճ.4	810-Ն 29.04.04	27.08.04	-	-	-	Չի կայացել
9	21826	ՊԵՏԱԿԱՆ	Գյումրի - Էլարի - ԲԲԸ	1.Գյումրի, Բ.Նոյեմբերյան 1	825-Ն 20.05.04	27.08.04	-	-	-	Չի կայացել

Միջազգային

SUPER

Փոթորկից առաջ Ֆլորիդայից միլիոնավոր մարդիկ են սարահանվում

Ֆլորիդայի նահանգում սկսվել է 2,5 մլն մարդկանց դուրսբերումը, քանի որ բարձր քաղաքացիական «Ֆրենսիս» փոթորիկը հասնելու է Ֆլորիդայի ափերին: Մայամիից Ռոյթեր գործակալության ստացած տվյալների համաձայն, հինգ շաբաթի օրը սաստիկ փոթորկահողմնանցել է Բահամյան կղզիների հարավարևելյան ափերով, որտեղ ֆուտու արագությունը հասել է ժամում 225 կիլոմետրի:

Նահանգի իշխանությունները հայտնել են, որ առայժմ սարահանվում են Ֆլորիդայի ափամերձ շրջանների եւ մեծակա կղզիների

բնակիչները: Իսկ ընդհանուր առմամբ փոթորկից կարող է սուժել 14 մլն մարդ: Բնակիչները դարձնել են ջրի դաշտ են կուտակում, փորձում են ամրացնել իրենց սենյակները: Դասարկված են NASA-ի շեղված դասերը եւ շեղված կենտրոնը:

Երեք շաբաթ առաջ Ֆլորիդայի վրայով անցել է «Չառլի» փոթորիկը, լուսաբանվելով 27 զոհ: Այն ժամանակ սարահանվել էր 2 մլն մարդ, նահանգի սենտությունը 7,4 մլրդ դոլարի վնաս էր կրել: Իսկ 1992 թ. «Էնդրյու» փոթորիկը Ֆլորիդային 25 մլրդ դոլարի վնաս էր պատճառել:

Բեսլանի դրոշմը ավերված է Պասանդներից սպիտի ֆան 150-ը մահացած է, 660-ը՝ վիրավոր

1-ին էջից

Ռուսական եւ արեւմտյան աղբյուրները հաղորդում են, որ երկ առավելագույն ահաբեկիչները թուլարել են շեմից դուրս բերել ստանկված Պասանդներին: Դուրսբերման ընթացքում ծավալվել է փոխհրահանգություն: Հետմիջոցները չէնցնելու հղոր լիցք են դրված Պասանդներից մարդաստահում, որտեղ

Պասանդների դուրսբերման համար:

Օմերտաիվ բարձր լրագրողները հայտնել են, որ Պասանդների զոհերի եւ վիրավորների թիվը բարձրացվել է 660-ը: Վիրավորներ կան նաեւ ֆաղափ բնակիչների մեջ, որոնք ակտիվորեն մասնակցում էին Պասանդների ազատման գործողություններին: Ըստ լրագրողների հաղորդումների:

հավաքված էր Պասանդների մեծ մասը: Պասանդներից բաժանված անկախ փախուստի են դիմել: Հենց ֆի քանից փլուզվել է: Ռուսական հասուկ ջոկատների մարտիկները դրանից հետո գրոհ են ձեռնարկել շեմի վրա: Հաջողվել է փրկել սասանյակ երեխաների, որոնցից բաժանված շեմից փախել են կիսամերկ վիճակում:

Մոսկվայի ժամանակով մոտավորապես ժամը 14-ին դրոշմը մոտեցել են ռուսական զբաղմունքները: Պայթյուններով շեմի վրա երկու անգլ է բացվել, մեկը՝ զինվորների ներսուժման, մյուսը

նաեւ ասել են, որ Պասանդների մեծ մասին հաջողվել է փրկել:

Հաղորդվում է, որ ահաբեկիչներից ոմանք փորձել են ֆաղափաբար հազուկ հազուկ փախուստի դիմել: Ռոս սվայների համաձայն, սոխակ խալաթ հազած երկու չէնցն փախել են բաժանված մեքենաներով, իրենց հետ մեքենայի մեջ են կրակահարածներ: Ոստիկանությունը էլ հասուկ ջոկատայինները չէնցն ահաբեկիչներին որոնում են դրոշմի բացված թաղամասերում եւ ամբողջ ֆաղափում:

Արքեպիսկոպոսի նախագահը դաժանաբար մահացավ ընթացքում երկրորդ անգամ է այցելում Նախիջեան: Մայիսի 12-14-ը ինքնավար հանրապետություն ուղեւորության օրերին էլիսան Ալիեւը ստառնաց, որ եթե խաղաղ բանակցություններն արդյունք չեն, ապա «Արքեպիսկոպոսի ստիպման կլինի գրավյալ սարածները վերադարձնել ուժով»: Սեպտեմբերի 2-ին մեկօրյա այցով Նախիջեան ժամանած Ալիեւը չարախոսեց Հայաստանին: Նա ասաց, որ անհրաժեշտ է բարոնակել դարաբաղյան հակամարտության կարգավորման բանակցությունները նախագահ Ռոբերտ Զոչարյանի հետ: Նախօրեին 31 հեռուստատեսու-

ն է, թե չկան իվսարյան սկզբունքներ, ինչը նշանակում է, որ Արքեպիսկոպոսի ցանկանում բարոնակել ընդհանրապես կենցիկ եւ նախընտրել է համարում բանակցություններն սկսել «մաքուր էջից»:

ԼՂՀ իշխանությունների դիրմոժումն այնքան էլ հստակ չէ, քանի որ Սեպիանակերտին Պարզաբա չեն հարցնում ձեռ ուզանք ինչ է: Եթե է, ԼՂՀ նախկին նախագահ Ռոբերտ Զոչարյանը բազմիցս ակնարկել է, որ բանակցություններում ինը ներկայացնում է նաեւ դարաբաղյան կողմը եւ որոշակի փոխում Դարաբաղը կփխան բանակցություններին, սակայն իրողությունն այն է, որ 1996 թվականից ի վեր, ըստ էության, Սե-

հավաքված էր Պասանդների մեծ մասը: Պասանդներից բաժանված անկախ փախուստի են դիմել: Հենց ֆի քանից փլուզվել է: Ռուսական հասուկ ջոկատների մարտիկները դրանից հետո գրոհ են ձեռնարկել շեմի վրա: Հաջողվել է փրկել սասանյակ երեխաների, որոնցից բաժանված շեմից փախել են կիսամերկ վիճակում:

Մոսկվայի ժամանակով մոտավորապես ժամը 14-ին դրոշմը մոտեցել են ռուսական զբաղմունքները: Պայթյուններով շեմի վրա երկու անգլ է բացվել, մեկը՝ զինվորների ներսուժման, մյուսը

Արկարի Դուկասյան-Իլիսան Ալիեւ հանդիմում Առասպել՝, թե՞ անհրաժեշտություն

բյանը Հայաստանի արզոնմայախարսն ասել էր, որ օգոստոսի 30-ին Պոտիայում իր գործընկեր էլմար Մաժնոյարովի հետ տեղի ունեցած չորրորդ հանդիմումը մինչ այդ կայացածներից ամենաարդյունավետն էր: Նախիջեանում արած իր հայտարարությամբ Ալիեւը լուսրել է Վարդան Օսկանյանին. «Այսօր բանակցությունների անհրաժեշտություն կա, դրան բարոնակվում են կոնկրետ թեմաների շուրջ»:

Երեւանը շարքեր առիթներով նկատել է, որ Հայաստանի համար նախընտրելի է բանակցությունները բարոնակել այն կենցիկ, որին հասել էին Ռոբերտ Զոչարյանն ու հանգուցյալ Հեյրաթ Ալիեւը: Ժամանակին ԵԱՀԿ Մինսկի խմբի անդամներից նախկին նախագահներին Քերի Զակարյանն ասում էր, թե կողմերը անհավասարորեն մոտ են կարգավորմանը: Սակայն հայր Ալիեւը վերջին դաժան հրաժարվեց Զոչարյանի հետ ձեռք բերված Պայմանավորվածությունից, որը Մինսկի խմբի նախագահությունը հակամարտության կողմերին ներկայացրել էր փաստաթղթի ձևով՝ Զի Վեսթի Պայմանագիր, ըստ որի Լեռնային Ղարաբաղը միացվում էր Հայաստանին:

Թե կոնկրետ այսօր բանակցություններն ինչ թեմաների շուրջ են բարոնակվում, թեմա հայտնի է երկու երկրների նախագահներին ու արզոնմայախարսներին, չի բացառվում նաեւ ԼՂՀ իշխանություններին: Երեւանը ցանկալի է համարում բանակցությունները բարոնակել ընդհանրապես կենցիկ՝ Զի Վեսթի Պայմանավորվածությունների բաժանվածությունից: Բախում բազմիցս հայտարարել

փանակերտը բանակցություններին չի մասնակցում: Նախկին ութ արհիներից դարաբաղյան կողմի մասնակցությունը սահմանափակվել է Մինսկի խմբի միջնորդների՝ արեւելյան մի քանի անգամ Սեպիանակերտ այցելություններով:

Անկասկած, բանակցային ձեռաչափը կարտուր է, բայց առավել եականը բանակցությունների բովանդակությունն է: 1995-96 թթ. նախկողմ հանդիմումների ձեռաչափն էր հենց հրադարակի վրա. հայկական կողմը գլխավորում էր Վարդան Օսկանյանը, արքեպիսկոպոսը՝ Թոֆիկ Զուլֆուգարովը, Դարաբաղը՝ Արկարի Դուկասյանը: 1996 թ. դեկտեմբերին հայկական կողմն ստացավ Լիսաբոնը: 1997 թ. բանակցությունները «սեպիանակցունդեցին»՝ Ժիրայր Լիդարիսյանն ու Վաֆա Գուլուգարյան. նույն թվականի վերջին Մինսկի խումբն առաջարկեց կարգավորման մի ծրագիր, որի էությունը հետեւյալն էր. հայկական կողմը դուրս էր գալիս իր վերահսկողության սակ զանկող առնվազն վեց բաժաններից, որի դիմաց Դարաբաղին «ժողովրդավար» էր անուրու կարգավիճակ:

Այսօր իրավիճակն այլ է: Եթե Իլիսան Ալիեւը խիզախություն ունենա բանակցային ինքն ընդունել այն, ինչ «ժառանգել» է հորից, եւ Ռոբերտ Զոչարյանի հետ ակաթիսի հասցնի «Պլվեսարյան» Պայմանավորվածությունները, ապա դարաբաղյան կողմի «մեկուսացվածությունը» կարելի է արդարացված համարել: Եթե ԼՂ-ն միացվում է Հայաստանին, ինչդեպ նշված է Զի Վեսթի Պայմանագրի երկրորդ կետում, ապա անիմաս է

հենց Սեպիանակերտի եւ Բախի իշխանությունների ուղղակի բանակցությունների արդյունքում հնարավոր եղավ ռազմական գործողությունները մոտ երեք անգամ դադարեցնել ձեռաչափ զոհի ողջ երկայնով: Հիշեցնենք, որ 1993 թ. ամռանը եւ ամռանը Արքեպիսկոպոսի եւ ԼՂՀ-ի միջեւ տեղի են ունեցել չորս անգամ երկրորդ հանդիմումներ, այդ թվում երկուսը զարգնի՝ Հեյրաթ Ալիեւի եւ ԼՂ ՊՊԿ առաջնորդ Ռոբերտ Զոչարյանի միջեւ:

Անուրու, այն ժամանակ, երբ Պասանդները բարոնակվում էր եւ Արքեպիսկոպոսը մեկը մյուսից հետեւից սարածներ էր կողմում, Բախի իշխանությունների ցանկությունը՝ ուղիղ բանակցություններ սկսել Դարաբաղի հետ, այլընտրանք չուներ: Բախյան էր հրադարար հաստատվել, եւ Բախն այլեւս ցանկություն չուներ կարգավորման բանակցություններում նույն սեղանի շուրջ նստելու Դարաբաղի ներկայացուցիչների հետ:

Եթե իրմ Բախն ցանկանում է խնդիրը կարգավորել խաղաղ եւ փոխզիջումների ձևադարձով, ապա վաղ թե ուշ ստիպված է լինելու հավաքել նստել հենց Դարաբաղի փաստացի գոյության հետ: Այս առումով, Բախի եւ Սեպիանակերտի բախումները, այդ թվում նախագահների մակարդակով, կմոխսի ոչ միայն կարգավորմանը, այլեւ հայ եւ արքեպիսկոպոսի ժողովուրդների միջեւ վստահության մթնոլորտ ձեռաչափել: Ու քանի դեռ չի ձեռաչափվել այդ մթնոլորտը, կարգավորման շարքերակները չեն կարող աւախալ:

ՅԱՍՄԻՆ ՏՎԻՍՏԻՆ

Ֆրանսիացի երկու Պասանդները «ողջ-առողջ են»

Չարխալին սպառնում է օսարերկրագիտներին

Օգոստոսի 20-ին Ֆրանսիացի երկու լրագրողների առեւանգած «Իրափի իսլամական բանակ» արմատական խմբավորման գրողայինները նրանց հանձնել են իրափյան ընդդիմության մեկ ուրիշ խմբավորման: Վերջինիս ներկայացուցիչները հայտարարել են, թե մտադիր են ազատ արձակել երկու Պասանդներին: Այդ մասին լրագրողներին Պասանդն է «Ֆիգարո» թերթի գլխավոր խմբագրի տեղակալը: «Ազգը» ժամանակին տեղեկացրել էր, որ Պասանդներից ժողով Մայրթյունն «Ֆիգարոյի» հասուկ թղթակիցն է, Զիլիսիան Ընտնոն՝ «Ռադիո Ֆրանս» ինտերնա-սիոնալի» աւախակից:

Առեւանգիչներն օգոստոսի վերջերին «Ալ Զազիրա» արքանյակային հեռուստատեսայինով ցուցադրված տեսագրության մեջ ստառնացել էին մահադատի ենթարկել երկու լրագրողներին, եթե Ֆրանսիան չմոխայի չհայտարարի դրոշմներում չհանդեղակված գլխաւոր կրելն արգելող օրենքը: Վերջնապիղ երկարաձգվել էր,

բայց ժամկետի ավարտից հետո էլ Պասանդները ողջ էին մնացել:

Միաժամանակ խնդրովում է, որ Ֆրանսիական դրոշմներում Պարաթոմններն սկսվել են, եւ աւակերտները սկսել են դասերի ներկայանալ առանց կոնական աչի ընկող խորհրդանշաններին:

Թեեւ Ֆրանսիացի Պասանդներին կարելի է ազատված համարել, բայց մյուս օսարերկրագիտների կեցությունն Իրափն հետզհետե վստահավոր է դառնում: «Ազգում» երկ հաղորդում հրադարակվեց Իրափն 3 թուր Պասանդների ստանության մասին, որի մոտախախտման վրա ընկնում սանձնել է «Միավորում եւ ջիհադ» արմատական խմբավորումը: Ֆրանսիացի հավելում է, որ դրա հորդանանի առաջնորդ Աբու Մուսաբ ալ Չարխալին «Ալ Զազիրա» հեռուստատեսայինով ցուցադրված տեսագրության մեջ ստառնացել է ստանել Իրափն զանկող օսարերկրագիտներին, ասելով, թե «Ներողանության ժամանակներն անցել են»:

ՄԱԿ-ը Միւրիային հորդորում է զորք դուրս բերել Լիբանանից Իսրայելն էլ սպառնում է Միւրիային

ՄԱԿ-ի Անվանագրության խորհուրդը երկ ընդունել է բանաձեւ, որով Միւրիային անողակիորեն կոչ է անում զորքեր դուրս բերել Լիբանանից: Ռոյթեր գործակալությունը հաղորդում է, որ բանաձեւի օգտին կվեարկել են խորհրդի անդամ 15 երկրներից 9-ը. մյուսները ձեռնդախ են մնացել:

Անվանագրության խորհրդի բանաձեւը Պասանդություն է հայտնում Լիբանանի ֆաղափական անվանագրությանը եւ հորդորում է այդ երկրից դուրս բերել թուր օսարերկրագրերը, չնցելով կոնկրետ անուններ: Սակայն հայտնի է, որ Լիբանանում ներկայումս զորք դաժան միակ ղեկավարությունը Միւրիան է, որը 1975-1990 թթ. Պասանդից հետո այդ երկում 17 հազարանոց զորք է տեղաբաւել:

Բանաձեւը չի ենթադրում հակա-միւրիական Պասանդիցներին ձեռնարկում եւ չի խորհրդանշում որեւ ստառնալի: Չմայնում դրան, Լիբանանը հանդես է եկել փաստաթղթի ընդունման դեմ՝ ղեկավարելով, թե դրա

հեղինակները՝ ԱՄՆ-ը եւ Ֆրանսիան, փորձում են միջամտել իր ներքին գործերին եւ սեպիական սահմանադրությունը փոփոխելու իրավունքին:

Իսրայելն իր հերթին ստառնալիներ է հասցեագրել Միւրիային, նրան Պասանդանառու համարելով երեք-բարթի օրը Բեբեբեայի ֆաղափակ երկու ավաթուսների Պայթեցման համար: Բեբեբեայի 16 զոհերից մեկը 3 արեւկան երեխա է «Ազգն» արդեն գրել է, որ սվայ ահաբեկչության Պասանդանառու փոփոխությունն սանձնել է Պաղեստինյան «Համաս» արմատական խմբավորումը:

Միւրիացիներին մեղադրելու Պասանդն այն է, որ «Համասի», ինչդեպ նաեւ Պաղեստինյան ծայրահեղական որոշ այլ խմբավորումների ֆաղթյուրները Դամասկոսում են: Իսրայելի վարչապետ Միւրի Ըարունը կասել է, թե նման Պայմաններում ահաբեկիչները հրամաններ են սանում Դամասկոսից:

Ֆրանսիացիները, սակայն, մեղքե-

րում է զինվորական փորձագետների մեծամասնության արտահայտած այն տեսակետը, ըստ որի ավաթուսների Պայթեցումներն իրականացրել է «Համասի» Հեբրոն ֆաղափ տեղական բջիջը, գործելով սեպիական նախաձեռնությանը:

«Միւրիացիները ղեկ է ձեռնաչեն իրենց սահմանները», նախազգուցացրել է Իսրայելի Պասանդանության փոխնախարար Զեի Բոխնը, ընդգծելով, որ Իսրայելը կարող է հարմար ղեկ ընտրել Միւրիային հարվածելու համար: Իսկ գլխավոր բարթի ղեկ, զեներալ Մոնե Զալունը իր հերթին ասել է, որ Իսրայելի ահաբեկչական Պայթեցումն չի ձեռնաչում»:

2003 թ. հոկտեմբերի 5-ին Իսրայելը, վերջին երեսուն տարում առաջին անգամ, օդային հարվածներ էր հասցրել Դամասկոսի մոտակայքում զանկող «Իսլամական ջիհադ» արմատական կազմակերպության ղեկավար Վարժանաբարին:

Գ. Բ.

Նորանցիկ անոանը Իրանի կինոթանգարանը, ի դեպ, արդեն երկրորդ անգամ, Թեհրանում կազմակերպել էր «Հայերը եւ իրանական սինեման» ցուցահանդեսը, ինչպես նաեւ նույնանուն վերագրով կինոնախագիտական (հուլիսի 10-16): Այս ուշագրավ ձեռնարկումները հովանավորել են, ի թիվս այլոց, Հայոց թեմի խորհուրդը, «Ֆարաբի Սինեմա» հիմնադրամը, «Ալի» օրաթերթը, Իրանի կինոարխիվը, իսկ աջակիցներն են դարձել Անահիտ Աբադը, Սուրիկ Արնոսյանը, Արմեն Պետրոսյանը, Հենրիկ Խաչատրյանը, Յուրիկ Զարիմ Մասիհի, Ռոբերտ Սաֆարյանը եւ Արսեն Մարտիրոսյանը:

Ցուցահանդեսում, որը ձեռավորել է Մոսսաֆա Դաւթին, տեղ են գտել իրանական կինոյում հայերի գործունեությունը հավաստող բազմաթիվ հետաքրքիր վավերագրեր՝ լուսանկար-

Արմանը (ձախից) Արամյան Աղամայանի «Մարդ արահածներ» ֆիլմում

Օրինակ, առաջին աշխարհագրական ֆիլմերը նկարահանել են հայերը՝ Գեորգ Էսմայիլովը՝ 1909-ին:

Հայերն են հիմնել առաջին կինոսահունքը (ժամանակակից տեսուկ) մի շարք հայրերում, իսկ Թավրիզի «Սուրբ սինեման» հիմնել է Ալեք Սազիմյանը 1917-ին:

Հայերն են ստեղծել նաեւ կինոնախագիտական կենտրոնները երկրում. Կինոդեպարտամենտը հիմնադրել է Ավանես Օհանյանը 1930-ին:

Հայերն են նկարահանել առաջին գեղարվեստական ֆիլմերը՝ «Աբին եւ Ռաբին» (1931) եւ «Հաջի աղան» կինոդեպարտամենտը (1934), որոնց երկուսի ռեժիսորն էլ Ավանես Օհանյանն է:

Հայերն են ձեռավորել կինոցուցադրման առաջին շենքերը. «Դիանա» (Երեւան)՝ Սե-

Վարուժ Զարիմ Մասիհի

ՀԱՅԵՐԸ ԻՐԱՆԱԿԱՆ ԿԻՆՈՅՈՒՄ

Լորիկ Մինասյանը (ձախից) Զիւնուկ Այաթիի «Լինել, թե չլինել» ֆիլմում

մանը, Վահան Աղամայանը, Գրեգորի Մարկը (Մարկոս Գրեգորյան), Վիգենը, Վիկտորյան, Մանվել Մարտիրոսյանը, Իրեն Չաղաթյանը, Ալիկ Յուսեֆյանը, Աննիկ Շեֆրազյանը, Մահաբաբ Պետրոսյանը, Լորիկ Մինասյանը:

«Հայերը եւ իրանական սինեման» ցուցահանդեսի եւ կինոնախագիտական ակումբի առթիվ Թեհրանում հրատարակված եռալիցու (դարակերտ, անգլերեն, մասամբ եւ հայերեն), ղախկերպարող կասալոզը այնքան հարուստ բովանդակություն ունի, հազեցած է եւ հիմնավոր, որ ինքնաբերաբար արժեք է ստացել: Այստեղ ընդգրկված են իրանական կինոյում հայերի ներկայությունը ժամանակագրությունը՝ անցյալ դարակերպից մինչեւ 1993 թվականը, իրանահայ նշանավոր կինոգործիչների կենսագրականները, իրանական կինոյում հայերի ներդրումը լուսաբանող ծավալուն հարցազրույց Արքի Հովհաննիսյանի, Ջավեն Դուկասյանի եւ Ռոբերտ Սաֆարյանի հետ եւ քննադատական հայերի անվանացանկը, ովքեր այս կամ այն կերպ առնչակից են Իրանի կինոնախագիտության: Ահա հիշատակված փաստերի մի անփոփ ընթացիկ, որ գեներալ է «Հայերը եւ իրանական սինեման» հրատարակության մեջ:

Իրանում կինոյի երեսն ցայուց ի վեր հայերը խիստ արդյունավետ դեր են խաղացել կինոարվեստի արտադրության մեջ:

Միջին սինեմա», 1939) եւ «Մեթոդը» (Երեւան)՝ «Ռուտակի սինեմա», 1945) կինոթատրոնները ձեռավորել է Վարդան Հովհաննիսյանը:

Հայերը՝ Միշա Կիրակոսյանն ու Հայկ Օջադյանն են առաջին ազգագրերի ու լուսանկարների հեղինակները:

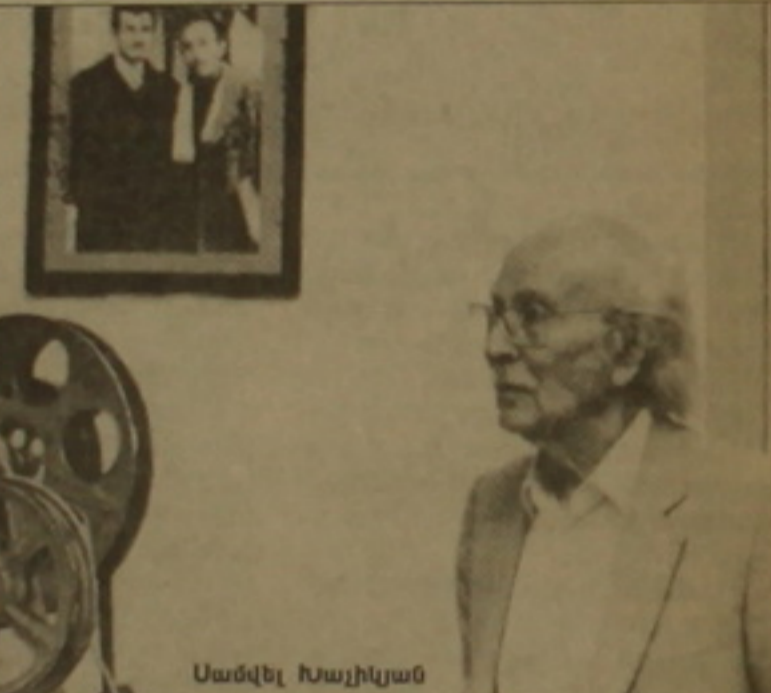
Մեծ կինոստուդիաների մի մասը հիմնել են հայերը. «Դիանա Ֆիլմ»-ը՝ Սանասար Խաչատրյանը 1950-ին, «Ալյուրոզ Ֆիլմ»՝ Սիմիկ Կոնստանտինովը, Ջոնի Բաղդասարյանը եւ Վահան Թոփանյանը 1951-ին, իսկ «Ազիզ Ֆիլմ»-ը՝ ժողով-Վառլամյանը 1957-ին:

Հայերն են լույս ընծայել ամենաերկարակյաց կինոդարբերակները. Դարույր Գալստյանը՝ «Սեբաթ Սինեմա/Ֆիլմ Սեբաթ»-ը 1954 - 1978 թթ.:

Հայերն են ստեղծել ամենաաշխատասեր կինոնախագիտությունը՝ Սամվել Խաչատրյանի ֆիլմերը՝ «Շիրազի աղջկանից» (1954) մինչեւ «Արծիվները» (1985):

Հայերն են նույնպես կինոնկարահանման մասնագիտության զարգացմանը. Ալեքս Աղաբաբյանը գործուն մասնակցություն է բերել օտարերկրյա ֆիլմերի ղախկերտներ կրկնօրինակմանը Իսախանյանը:

Հայերը՝ Գուրգեն Գրեգորյանը, Ռուբիկ

Սամվել Խաչատրյան

Ներ, ազգագրեր, հողվածներ, այլապես նյութեր:

Բազմազան ու բովանդակալից ծրագիր է ընկալել եւ կինոնախագիտական համար, որի օրգանակներում ներկայացվել են իրանական կինոյի հիմնադիր Ավանես Օհանյանի, հայերի ռեժիսորներ Սամվել Խաչատրյանի, Արքի Հովհաննիսյանի գեղարվեստական կինոնախագիտությունը, մի ամբողջ շարք կարճամետրաժային, վավերագրական ու մուլտիմեդիային գործեր, Լորիկ Շեֆրազյանի, Աննիկ Արզումանյանի եւ Վարուժանի երաժշտությամբ նկարահանված ֆիլմեր: Կինոնախագիտության ընթացիկը են հասկանալի հայազգի դերասանների եւ դերասանուհիների մասնակցությամբ 1954 - 1998 թթ. էկրան բարձրացած ժողովներին: Խոսքն իրանական կինոյում ծանաչված այնուպես անունների մասին է, ինչպիսիք են Ար-

Մանսուրին, Ռուբիկ Չաղաթյանը եւ այլ ծանրակերտ հիմնք են ստեղծել երկրում կինոսինդիկատի համար:

Հայերը Իրանի կինոարխիվի հիմնադիր անդամների թվում էին. Ջավեն Հակոբյանը՝ 1958-ին:

Հայերն են գրել առաջին կինոնախագիտությունը. Լորիկ Շեֆրազյանը 1963-ին հեղինակել է «Օձի կաշի» ֆիլմի երաժշտությունը:

Հայերն են ժամանակին նկարահանել «Մոր ախի» մի շարք ֆիլմեր, որոնց թվում է Արքի Հովհաննիսյանի «Աղբյուրը» (1972):

Հայերն են ստեղծել «Ֆաջր» միջազգային կինոփառատոնի ամենափառատոնական ֆիլմը՝ Վարուժ Զարիմ Մասիհիի «Վերջին արարը» (1991):

Հայերն են ստեղծել ամենաաշխատասեր կինոնախագիտությունը՝ Սամվել Խաչատրյանի ֆիլմերը՝ «Շիրազի աղջկանից» (1954) մինչեւ «Արծիվները» (1985):

Հայերն են նույնպես կինոնկարահանման մասնագիտության զարգացմանը. Ալեքս Աղաբաբյանը գործուն մասնակցություն է բերել օտարերկրյա ֆիլմերի ղախկերտներ կրկնօրինակմանը Իսախանյանը:

Հայերը՝ Գուրգեն Գրեգորյանը, Ռուբիկ

50 ԱՄԵՆԱԱԶԳԵՑԻԿ ԱՍՏՂԵՐԸ

Հոլիվուդի դերասանների եւ ռեժիսորների վարկանիշը

Սկիզբը օգոստոսի 28-ի համարում

48. ԸԱՐԼԵՉ ԹԵՐՈՆ

Դրամարկղային մուտքը ԱՄՆ-ում ամբողջ կարիերայի ընթացքում. \$543,7 մլն

2003-ի դրամարկղային մուտքը. \$140,2 մլն

«Կողոպուտ իսպանական ձեռով»-ը բարեհաջող էր, զանգեց իր մեջ «Հեռու», դարձավ զուգահեռ «Օսկար» ստացավ եւ մուտք գործեց առաջնակարգ դերասանների շարքը:

Առաջիկայում. «Գլուխն ամոթեցում» ողբերգիկ էպոսի դերակատարուհին է եւ դրոյուտերը, կյանքը «Էն Ֆլոյդ» ֆանաստիկ թրիլերում:

Այո, ճիշտ է. Թեռնին երբեք կարելի է հանդիպել Հոլիվուդյան բուրժուազիայի իր օգնականի երեխային Եվալին Կոնստանցին:

49. ԲՈՒԵՆԹԻՆ ՏԱՐԱՆՏԻՆՈ

Դրամարկղային մուտքը ԱՄՆ-ում ամբողջ կարիերայի ընթացքում. \$224,6 մլն

2003-ի դրամարկղային մուտքը. \$70 մլն

«Մղախել Բիլին» մարսաֆիլմը երկու մասի բաժանելու համաձայնությամբ «Միլոսա» ընկերությանը կրկնա-

կի Եվալին Կոնստանցին: Տարանտինոն, որին բոլորը գերզան էին դրել որդես 90-ականների հերոսի, նորից բամբին է:

50. ՀԵՍՏԵՐ

2004-ի դրամարկղային մուտքը. \$356,7 մլն

Չաղվելը, խաչ հանվելը եւ հարություն առավ Սել Գիբսոնի կողմից: Առաջիկայում. Անեղ դասասանն է:

Այո, ճիշտ է. Դասելով «Հիստորիա չարաբանների» դրամարկղային հասույթից, Հիստորիա է օտարում ոչ միայն թվագրերին ու խեղճերին:

6 սեպտեմբերի, 23.05 Купель
7 սեպտեմբերի, 23.05

- «Ջաղր կյանք»՝ Ռեժիսոր՝ Ֆեդերիկո Գեյրոն: Դերերում. Մարչելո Մաստրոյաննի, Անուկ Էմե, Աննիկ Էլբերգ, Ալեք Կլունի: Իսպիա - Ֆրանսիա, 1959:
- Հոռոմեական «Դաղր կյանքի» ղախկերտ, որ դրոմված է «անհետ ժամանակների» եւ ստառոդական հոգեբանության կնիով, Ֆելիքսին արժանացրել է Կաննի փառատոնի «Ոսկե արմավենու ճյուղին»:
- 8 սեպտեմբերի, 19.30 Էդիթան**
- «Անձեռնմխելիները»՝ Ռեժիսոր՝ Բրայան Դե Պալմա: Դերերում. Զելին Զոսթեր, Շոն Զոսթեր,

Էնի Գարսիա, Ռոբերտ Դե Նիրո: ԱՄՆ, 1987:

Գանգսերական դրամա, որը Շ. Զոսթերին «Օսկար» է բերել:

8 սեպտեմբերի, 22.45 Купель

- «Մայրիկի բալաները»՝ Ռեժիսոր՝ Ֆեդերիկո Գեյրոն: Դերերում. Ֆրանկո Ինտելլենցի, Ալբերտ Սորի, Ֆրանկո Ֆարիցի, Լեոպոլդո Տիբես: Իսպիա - Ֆրանսիա, 1953:
- Վենետիկի փառատոնի «Արեաթ առյուծին» արժանացած սոցիալական դրամա զավառացի դասարկարարների կյանքից:

9 սեպտեմբերի, 01.30 Ըանթ
10 սեպտեմբերի, 00.30

- «Ֆրանսիացի կաղավոր»՝ Ռեժիսոր՝ Ռիչարդ Ֆրոյդին: Դերերում. Ջին Հեյման, Ռոյ Շայդեր, Ֆերնանդո Ռեյ: ԱՄՆ, 1971:
- Հինգ «Օսկարի» արժանացած ոսկեհարկերի թրիլեր, որտեղ օրենքի ղախարարները ջանում են բռնել Ֆրանսիայից քմաղղղեր փոխադրող հանցագործներին:
- 9 սեպտեմբերի, 23.05 Купель**
- «Խաղախություն»՝ Ռեժիսոր՝ Ֆեդերիկո Գեյրոն: Դերերում. Բրոդերի Զոսթեր, Ռիչարդ Բեյս-

ԱՐՄԵ ԳԻՏԵԼ

հար, Ֆրանկո Ֆարիցի, Ջուլիետա Մազինա: Իսպիա, 1955:

Ֆիլմի երեք հերոսներն էլ փորձում են աղուսը վասակել զանազան խաղախ ծանաղարիներով:

10 սեպտեմբերի, 23.35 Купель

- «Ուր ու կես»՝ Ռեժիսոր՝ Ֆեդերիկո Գեյրոն: Դերերում. Մարչելո Մաստրոյաննի, Անուկ Էմե, Կլաուդիա Կարդինալե, Սանդրա Միր: Իսպիա, 1962
- Ստեղծագործական ճգնաժամով բռնված արվեստագետի դիմանկար, որը վասակել է երկու «Օսկար» եւ Մոսկվայի կինոփառատոնի գլխա-

վոր մրցանակը:

11 սեպտեմբերի, 00.45 ԳԻ Երեւան

- «Մարդ կասուները»՝ Ռեժիսոր՝ Փոլ Շրեյդեր: Դերերում. Նասասայա Կինսկի, Մալինո Մալինո: ԱՄՆ, 1982:
- Մարտիկի ֆիլմ, որի հերոսները կուր եւ եղբայր, ընդունակ են վերածելու զիւստից հովազներին:
- 12 սեպտեմբերի, 00.20 Рoccus**
- «Դոն ժուան Դե Մարկո»՝ Ռեժիսոր՝ Ջերմի Լեյն: Դերերում. Ջոնի Դեփ, Մարկոս Բրանդո, Ֆել Դանդուբ: ԱՄՆ, 1995:
- Այս ողբերգիկ մեղոդրամի հերոսն իրեն սիրո աստղ է ղախկերտացում՝ հայսնվելով հոգեբուժարանում:

Մարզական

ԹԵՆԻՍ

Մարզայանը հաղթեց օլիմպիական չեմպիոնին

Թենիսի ԱՄՆ-ի բաց առաջնությունում հաջող մրցելույթներն է արժանանում Մարգիս Մարզայանը: Երկրորդ փուլում նա մրցակիցն Աթենի օլիմպիադայի չեմպիոն Մատուն էր: Մրցախաղը բավական լարված ու համառ բնույթ կրեց: Հաղթողին որոշելու համար դահլիճվեց 5 խաղավիճակ: Առաջինում Մարգիսը հաղթեց Մատուն (7-6), երկրորդում

GI-PHOTOURE

դում առավելության հասավ Մարզայանը (6-4): Երրորդ խաղավիճակում չիլիացի թենիսիստը կրկին հաճախ մեջ առաջ անցավ (6-3): Բարեբախտաբար, Մարգիսը իր մեջ ուժ գտավ քելով մեջքը: Մրցակցությունում: Նա Կոլեգի վերջին երկու խաղավիճակները (7-6, 6-4) էլ օլիմպիական չեմպիոնի նկատմամբ հաղթանակ տվեց:

Ընդհանրապես, երկրորդ փուլի Կոլեգի հանդիմանումն էր աչի ընկան Մարգիսի արևալար լարվածությունը: Հրաշխանեց նա 5 խաղավիճակում առավելության հասավ Կոլեգի նկատմամբ: Նույնօրինակ տեղում մրցախաղում Տարբան հաղթեց Ֆիչին, Ռոխոնը՝ Սարասին: Աղասին եւս հաջողությամբ հաղթահարեց 2-րդ փուլի արգելի՝ հաղթելով Մայերին (7-5, 2-6, 6-2, 6-0): Հաջորդ փուլ մտնելու համար Պավելը, Շիչակիանը, Յուհանսոնը, Կի-Ֆիցը, Ֆենմանը, Մեսյուն, Նովակն ու Մոյան: Երեկ ուժ երեկոյան 2-րդ փուլի մրցախաղում Նալբանդյանը դեմ է մրցեց Միխայիլ Յուսուկին: Կանանց մրցախաղում մեծ անակնկալ մասուցեց 17-ամյա մոլդովացի Աննա Զակվեժանը, որը Մարգիսից դուրս մղեց Ռուսաստանի թիվ 1 ռակետ Անաստասիա Միսկինային (7-6, 6-3): Աննան միայն անցյալ տարվանից է սկսել ելույթները Պրոֆեսիոնալ թենիսում՝ վասակելով ընդամենը 20 հազար դոլար Մարգիսի համար: Հաջորդ փուլի ուղեգիր նվաճեցին նաև Պետրովան, Ստարսը, Բովինան, Պետերոսը, Էնենը, Կուսնեցովան, Պանիկոլոն, Ռոբինը, Ֆրեյզը, Ռեյնոլդը եւ Շարապովան:

26. Գոնգարիա	1	0	0	1	0-2	0	0
27. Էլվարո	1	0	0	1	0-3	0	0
28. Գոնսալես	2	0	0	2	0-3	0	0
29. Պերու	1	0	0	1	0-4	0	0
30. Բելզիա	2	0	0	2	0-4	0	0
31. Դանիա	2	0	0	2	1-5	0	0
32. Ռուսաստան	2	0	0	2	0-5	0	0
33. Ֆրանսիա	3	0	0	3	2-7	0	0
34. Մարոկո	1	0	0	1	0-6	0	0
35. Չիլի	1	0	0	1	0-7	0	0
36. Գերմանիա	2	0	0	2	1-9	0	0
37. Իտալիա	4	0	0	4	0-10	0	0

Մակեդոնացիների հետ հանդիմանումը հավաքականի ավագ Գարոթյանը Կարախանի համար 60-րդն էր: Նա 3-րդ ֆուտբոլիստն էր, որ հաղթահարեց 60 խաղի սահմանագիծը: Նրանից ավելի Կաս հանդիմանումներ են անցկացրել միայն Արթուր Պետրոսյանը (67) եւ Մարգիս Գոլսեվիչյանը (66): Նովակն Ելվարոյի հավաքականում է մեր ազգային թիմի հիմնադրաման օլիմպիկ: Եվ եթե մեր ընտանին միջին հաճախ սարեկան զոնե 10 խաղ անցկացներ, ապա նվազեց տեղի ֆուտբոլիստներն էլ իրենց

Կանանցի հետ խաղերում ցուցանիշները հավասար են, մնացած 25 հավաքականներն առավելություն են հասել մեր ֆուտբոլիստների նկատմամբ:

Մեծերի 8-ին ֆուտբոլի Հայաստանի ազգային հավաքականն աշխարհի առաջնության ընտրական մրցաշարի երկրորդ խաղում կիլոմետրային Ֆինլանդիայի հավաքականին: Երկու մրցակիցներն էլ անհաջող են մեկնարկել ընտրական մրցաշարում: Ընտրական առաջին խաղում ընդգրկված ԳԳ հավաքականը հյուսիս-կարկելիս 0-3 հաճախ զիջեց է Մակեդոնիայի ֆուտբոլիստներին, իսկ ֆիններն արագան խաղում դարձվել են ռոմինացիներից (1-2): Մինչ Երեւան ժամանելը, ֆիններն այսօր սեփական հարկի սակ կմրցեն Անդորրայի հավաքականի հետ: Ընտրական մեր խմբում այսօր կկայանա նաև Ռումինիա-Մակեդոնիա հանդիմանումը:

Մեր ֆուտբոլիստները 3-րդ անգամ են վիճարկում աշխարհի առաջնության ուղեգրերը: 1998 թ. աշխարհի առաջնության ընտրական մրցաշարում մեր հավաքականը խորեն Գոլ-հաննիսյանի գլխավորությամբ 6 թիմերի մրցավեժում գրավել էր 4-րդ տեղը (10 խաղ, +1=5-4, 8-

Ֆինները լուրջ մրցակից են

17): Իսկ 2002 թ. աշխարհի առաջնության ընտրական մրցաշարում մեր ընտրական Կարոտան Սուխասյանի գլխավորությամբ եզրավակեց մրցաշարային աղյուսակը՝ այդպես էլ չճաշակելով հաղթանակի փառքությունը (10 խաղ, +0=5-5, 7-19):

Ֆինլանդիայի հավաքականի հետ մեր ընտրական առաջին անգամ է հանդիմանելու: Այդ հանդիմանումը մեր հավաքականի համար կլինի 78-րդը: Անցած 12 տարիների ընթացքում մեր ընտրական հավաքականն այսպիսին է. 77 խաղ, +16=19-42, 59-139: Այդ հանդիմանումներից 49-ը մեր ֆուտբոլիստներն անցկացրել են Եվրոպայի եւ աշխարհի առաջնությունների ընտրական մրցաշարերում (+6=15-28, 35-87): Մինչ օրս ԳԳ հավաքականը մրցել է 37 երկրների հավաքականների հետ: Առավել հաճախ՝ 8 անգամ մեր ընտրական մրցակիցներն են եղել ուկրաինացիները, ընդ որում բոլոր խաղերն էլ կայացել են ընտրական մրցաշարերում: Մոլդովայի, Մալթայի, Գոլանդիայի, Ալբանիայի, Անդորրայի, Լիբանանի, Լիսվայի, Ուզբեկստանի, Թուրքմենստանի հավաքականների հետ մրցախաղերում մեր ընտրական հավաքականը դարձել է, Մակեդոնիայի, Ռեյսի, Գվատեմալայի, Ղազախստանի, Պարագվայի եւ Եսոնիայի հավաք-

	Խ	Հ	Ո	Պ	Գ	Մ	%
1. Անդորրա	3	3	0	0	8-1	9	100
2. Գոլանդիա	4	2	2	0	3-1	8	66.6
3. Ալբանիա	2	1	1	0	4-1	4	66.6
4. Մոլդովա	2	1	1	0	2-1	4	66.6
5. Մակեդոնիա	3	1	1	1	4-6	4	44.4
6. Կրասնա	4	1	1	2	3-9	4	33.3
7. Ուզբեկստան	1	1	0	0	2-0	3	100
8. Լիսվա	1	1	0	0	2-1	3	100
9. Մալթա	1	1	0	0	1-0	3	100
10. Թուրքմենստան	1	1	0	0	1-0	3	100
11. Լիբանան	1	1	0	0	1-0	3	100
12. Պարագվայ	2	1	0	1	2-3	3	50
13. Եսոնիա	2	1	0	1	2-3	3	50
14. Ուկրաինա	8	0	3	5	8-17	3	12.5
15. Ռեյս	2	0	2	0	2-2	2	33.3
16. Գվատեմալա	1	0	1	0	1-1	1	33.3
17. Ղազախստան	1	0	1	0	3-3	1	33.3
18. Բելառուս	2	0	1	1	1-2	1	16.6
19. Պորտուգալիա	2	0	1	1	1-3	1	16.6
20. Իսլանդիա	2	0	1	1	0-2	1	16.6
21. Նորվեգիա	2	0	1	1	1-4	1	16.6
22. Կիորոս	3	0	1	2	2-5	1	11.1
23. Ենիստան	3	0	1	2	1-6	1	11.1
24. ԱՄՆ	1	0	0	1	0-1	0	0
25. Իտալիա	1	0	0	1	0-2	0	0

հավաքականի 100 եւ ավելի խաղ գրանցած կլինեն: Հավաքականի անցկացրած 77 հանդիմանումներում ազգային ընտրական մարզապաշտպան խաղադաշտ են դուրս եկել 104 ֆուտբոլիստներ: Անցկացրած խաղերի համակարգ լավագույնը Կարոտան Բերեզովսկին (37), Արմեն Շահգեղյանը (36), Երվանդ Սուխասյանը (36), Ռոմիկ Խաչատրյանը (32), Կարախան Խաչատրյանը (30), Համլետ Վ. Միսիսյանը (30) եւ Ալբերտ Մարզայանը (30):

Մեր ֆուտբոլիստների արդյունավետությունն առաջին ցածրն է: Անցկացրած 77 հանդիմանումներում հավաքականի ֆուտբոլիստները մրցակիցների դարձան 59 խաղի ընդամենը 59 գնդակ (միջինը՝ 0,76 գոլ): Հավաքականի լավագույն ռեքորդը Արթուր Պետրոսյանն է՝ 11 գնդակ: 5-ական գոլ են խփել Արմեն Շահգեղյանն ու Արման Զարադյանը: 4 անգամ աչի է ընկել Տիգրան Եսայանը, 3-ական գոլի հեղինակ են եղել Ասատրյանը եւ Ալբերտ Մարզայանը: 2-ական գնդակ խփած ֆուտբոլիստների թվում են Ռազմիկ Գրիգորյանը, Կարապետ Միխայելյանը, Գառնիկ Ավայանը, Անդրեյ Մովսիսյանը, Արսակ Մինասյանը եւ Արսակազը Զարադյանը: Ընդհանուր առմամբ ԳԳ հավաքականում գոլերի հեղինակներ են դարձել 28 ֆուտբոլիստներ:

«Շիրակը» վասթարացում է վիճակը

Երկու հանդիմանումներով ավարտվեց ֆուտբոլի ԳԳ բարձրագույն խմբի առաջնության 18-րդ տուրը: Ընթացիկ մրցաշարում անհաջողությունները Երեւանում են հետադարձվել «Շիրակին», որը երրորդ ցրանից սասնման է հետնադարձվել: Գերբակյան խաղում էլ Արմավանում մրցելով «Դինամո-Չենիթի» հետ, Երեւանցիները կրկին գլխավոր հեռացան խաղադաշտից: Թեեւ դինամոյականներն էլ վերջին հանդիմանումներում անհաջող են հանդես գալիս, սակայն հետնադարձի հետ մրցավեժում հաղթանակ տոնեցին: Հանդիմանում էլը վճռեց 49-րդ տուրին Հայկ Սուրադյանի խփած միակ գոլը:

Առաջատարների Երեւանը գտնվում է «Կիլիկիային», որը եւս ժիգեր է գործարարում աղյուսակի ստորին հորիզոնականներից խույս տալու համար: Խաղն անցավ արարացիների խաղային եւ արածիային նկատման առավելությամբ: Առջևի գծում հիմնականում գործում էին Բաստեն Ռոզուհին ու Նվեր Խաչատրյանը, որոնց ակտիվորեն զնդակեցին էլն մասնակարարում կիսապաշտպանները: «Կիլիկիայի» կազմում կրակագծում գործում էր միայն Նեան Երզնումյանը, որն արարացիների խիստ հսկողությամբ սակ էր: Այս խաղում «Կիլիկիայի» կազմից բացակայում էին Սերգեյ Երզնումյանն ու Հարություն Գոլիաննիսյանը, ինչը զգալիորեն ազդել էր թիմի հարձակողական գործողությունների վրա: Արարացիներն առաջին խաղակեսում մի քանի անգամ վսնագավոր դաշեր ստեղծեցին դաշի սերերի դարձումով: Հաջողությամբ հասկալախուս մեն Երզնումյանը: 12-րդ տուրին նաև հարվածից հետո դարձապաշտպանը զնդակը հանեց անկյունային: Այնուհետեւ «Արարաթի» լեգեոները մոտ

սարածությունից գլխով դիմում են հարված կատարել, սակայն այս անգամ էլ զնդակի ճանապարհը փակեց դարձապաշտպանը: Իրենց հերթին կիլիկիացիներն էլ կարող էին բացել հաշիվը: Չայս թեկից Սուրեն Արմավանի փոխանցումը հետ մղեց դարձապաշտպան Ռադաբան եւ զնդակը դիմելով «Արարաթի» դաշտայիններից մեկին, ինչ էր մնում հայտնվել սեփական դարձապաշտպանը: Ընդմիջումից հետո էլ նախաձեռնությունն արարացիների կողմն էր, սակայն նրանց այդպես էլ չհաջողվեց իրացնել առավելությունը: Գոլերը հիմնականում զնդակը բարձրից էին փոխանցում սուպերային հրապարակ, որտեղ դաշի սերերի դաշտայինները հասկ էին գործում: Գոլ խփելու առիթ ներկայացավ

Պարզեցնե՛ք մրցանակակիրներին

Օլիմպիականների հայրենի վերադառնալուց հետո սարքեր երկրներում սկսվել են մրցանակակիրների դարձաբանում հանդիսավոր արարողությունները: Ռումինացի մարզիկներին դարձեցին է համընկել երկրի վարչապետ Արիան Նասասեն: Ռումինացիներն Աթենքում նվաճել էին 8 ոսկե, 5 արծաթե, 6 բրոնզե մեդալ: Նրանք մրցանակակիր էին դարձել մարմնամարզությունում, թիվաարտությունում, լողի եւ թեթև ասլեթիկայի մրցումներում: Օլիմպիական չեմպիոնի կոչմանն արժանացած մարզիկները դարձաբանվել են 55 հազար եվրոյով, արծաթե մեդալակիրները՝ 44 հազար եվրոյով, իսկ բրոնզե մրցանակակիրները՝ 33 հազար եվրոյով: Նույնազան Գոլմարներ են ստացել այդ մարզիկների մարզիկները:

Առաջին լիսվացի ֆրանսիայի առաջնությունում

Եղգարաս Յանկուսկասը Ֆրանսիայի բարձրագույն խմբի առաջնությունում հանդես եկող առաջին լիսվացի ֆուտբոլիստը կլինի: «Պորսոն» նրան մեկ արվա վարձավճարով քամարել է «Նիցային»: 29-ամյա ֆուտբոլիստն անցյալ մրցաշրջանում «Պորսոնի» կազմում 24 խաղում 2 գոլ էր խփել: Ընթացիկ մրցաշրջանում դորսուգալական ակումբը հրավիրել է հարձակողներ Ռիկարդո Կուարեմային եւ Էլդեր Պոսեդային, ուսի 3 անկառուական այլևս եղ չունեն մեկնարկային կազմում: Լիսվացի գործող ֆուտբոլիստներից ամենահայտնի խաղադաշտը նաև իր երկրի դասմարտյան մեջ ամենաբանակ հարձակողն է: 2000 թ. հունվարին «Ռեալ սոսյեդադը» «Բրյուզելին» Յանկուսկասի տեղափոխման համար 2,3 մլն եվրո էր վճարել:

Անչելոսին երկարաձգել է տրանսֆերը

Կառլո Անչելոսին մինչև 2007 թ. կզլխավորի իսպանական հանրահայտ «Միլանը»: Նա նոր, երկամյա տրանսֆեր է կնքել ակումբի հետ: «Միլանի» փոխնախագահ Ադրիանո Գալիանին այս առիթով նշել է, որ իրենք դա հողանում են ավանդույթները՝ Կառլո Անչելոսին իրենց ընտանիքի անդամ է: Անչելոսին «Միլանի» ղեկը ստանձնեց 2001 թ.: Մինչ այդ նա մարզել էր «Պարման» եւ «Յուվենտուսը»: Նրա գլխավորությամբ «Միլանը» դարձել է չեմպիոնների գավաթակիր եւ իր դասմարտյան մեջ 17-րդ անգամ նվաճել է երկրի չեմպիոնի ֆիզդուրը:

